

HRVATSKI SABOR

1974

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE

Proglašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu električne energije, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 18. rujna 2015. godine.

Klasa: 011-01/15-01/101

Urbroj: 71-05-03/1-15-2

Zagreb, 22. rujna 2015.

Predsjednica

Republike Hrvatske

Kolinda Grabar-Kitarović, v. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE

Članak 1.

U Zakonu o tržištu električne energije (»Narodne novine«, br. 22/13. i 95/15.) u članku 2. iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

»(2) Ovim Zakonom osigurava se provedba sljedećih uredbi Europske unije:

1. Uredba (EU) br. 1227/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije (Tekst značajan za EGP) (SL L 326, 8. 12. 2011.)
2. Uredba Komisije (EU) 2015/1222 od 24. srpnja 2015. o uspostavljanju smjernica za dodjelu kapaciteta i upravljanje zagušenjima (Tekst značajan za EGP) (SL L 197, 25. 7. 2015.)
3. Provedbena uredba Komisije (EU) br. 1348/2014 od 17. prosinca 2014. o izvješćivanju o podacima i provedbi članka 8. stavaka 2. i 6. Uredbe (EU) br. 1227/2011 Europskog parlamenta i Vijeća o cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije (Tekst značajan za EGP) (SL L 363, 18. 12. 2014.).«.

Članak 2.

U članku 3. stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) U ovom se Zakonu koriste i izrazi koji u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. *bilančna grupa* – grupa koju čini jedan ili više sudionika na tržištu električne energije za čije je odstupanje odgovoran voditelj bilančne grupe
2. *Burza* – pravna osoba odgovorna za uspostavu i vođenje organiziranog trgovanja električnom energijom za fizičku isporuku, što podrazumijeva zaprimanje ponuda za kupnju, odnosno prodaju električne energije za definirano vremensko razdoblje od strane članova burze na nepristran, razvidan i anoniman način, koja uz određivanje konačne cijene zaključenih kupoprodajnih transakcija može samostalno obavljati poslove kliringa zaključenih kupoprodajnih transakcija (burza električne energije),
3. *certifikacija operatora prijenosnog sustava* – postupak kojim se utvrđuje njegova sukladnost s odredbama ovoga Zakona kojima se uređuje razdvajanje i neovisnost operatora prijenosnog sustava,
4. *certifikat* – potvrda koju u postupku certificiranja izdaje Hrvatska energetska regulatorna agencija (u daljnjem tekstu: Agencija) kojom se potvrđuje da operator prijenosnog sustava ispunjava uvjete glede njegova razdvajanja i neovisnosti, uvjete financijske, materijalne, tehničke i kadrovske opremljenosti te druge uvjete propisane ovim Zakonom,
5. *član Burze* – sudionik na tržištu električne energije koji s burzom električne energije ima sklopljen odgovarajući ugovor o članstvu,
6. *dispečiranje* – upravljanje tokovima električne energije i regulacija napona u elektroenergetskom sustavu, uključujući i razmjenu s drugim sustavima,
7. *distribucija električne energije* – razvod električne energije distribucijskim mrežama visokog, srednjeg i niskog napona radi njezine isporuke krajnjim kupcima i preuzimanja od proizvođača, koji ne uključuje opskrbu,
8. *ekonomsko prvenstvo* – rangiranje ponuđača električne energije u skladu s ekonomskim kriterijima,
9. *elaborat optimalnog tehničkog rješenja priključenja na mrežu* – analiza mogućnosti priključenja korisnika na prijenosnu i/ili distribucijsku mrežu, u cilju utvrđivanja optimalnog tehničkog rješenja priključenja i procjene troškova priključenja na mrežu,
10. *elektroenergetski subjekt* – pravna ili fizička osoba koja obavlja najmanje jednu od energetske djelatnosti iz članka 4. ovoga Zakona, odgovorna za komercijalne i tehničke zadaće i poslove održavanja koji su u svezi s tim djelatnostima, ali ne uključuje krajnje kupce,
11. *energija uravnoteženja* – električna energija koju aktivira operator prijenosnog sustava radi pokrivanja razlike između stvarno isporučene ili preuzete električne energije i ugovorenih količina električne energije te radi održavanja frekvencije u elektroenergetskom sustavu u propisanim granicama,
12. *horizontalno integrirani subjekt* – subjekt koji obavlja najmanje jednu od funkcija proizvodnje ili prijenosa ili distribucije, ili opskrbe električnom energijom i drugu djelatnost koja nije elektroenergetska,
13. *integrirani elektroenergetski subjekt* – vertikalno ili horizontalno integrirani subjekt,
14. *isporuka* – predaja električne energije na određenom mjestu isporuke,
15. *izravni vod* – elektroenergetski vod koji povezuje izolirani objekt proizvođača električne energije s izoliranim kupcem ili elektroenergetski vod koji povezuje objekt proizvođača električne energije i elektroenergetskog subjekta za opskrbu električnom energijom radi izravne opskrbe njihovih vlastitih prostorija, podružnica i krajnjih kupaca,

16. *izvanredne situacije* – elementarne nepogode ili katastrofa koja je utvrđena zakonom kojim se uređuje zaštita i spašavanje odnosno elementarne nepogode,

17. *izvedenica električne energije* – financijski instrument određen u točkama 5., 6. ili 7. Sekcije C Dodatka I Direktive 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o tržištima financijskih instrumenata, u dijelu u kojem se instrument odnosi na električnu energiju, koja je Zakonom o tržištu kapitala prenesena u hrvatski pravni sustav,

18. *kontrola* – prava, ugovori i sva druga sredstva koja, odvojeno ili u kombinaciji i imajući u vidu činjenično stanje ili zakonske odredbe, daju mogućnost odlučujućeg utjecaja na subjekt, posebno putem vlasništva ili prava na korištenje cjelokupne ili dijela imovine subjekta i prava ili ugovora koji daju odlučujući utjecaj na sastav, glasovanje ili odlučivanje organa subjekta,

19. *korisnik mreže* – pravna ili fizička osoba koja koristi prijenosnu ili distribucijsku mrežu ili prekogranični vod za isporuku električne energije u mrežu ili preuzimanje električne energije iz mreže,

20. *krajnji kupac* – kupac koji kupuje električnu energiju za vlastito korištenje,

21. *kupac* – kupac na veleprodajnom tržištu ili krajnji kupac električne energije,

22. *kupac iz kategorije kućanstvo* – kupac koji kupuje električnu energiju za vlastitu potrošnju u kućanstvu, isključujući komercijalne ili profesionalne djelatnosti,

23. *kupac koji nije kućanstvo* – pravna ili fizička osoba koja kupuje električnu energiju koja nije namijenjena za korištenje u vlastitom kućanstvu i uključuje proizvođača i kupca na veleprodajnom tržištu,

24. *kupac na veleprodajnom tržištu* – pravna ili fizička osoba koja kupuje električnu energiju u svrhu preprodaje unutar ili izvan sustava u kojem je registrirana,

25. *kupac s vlastitom proizvodnjom* – krajnji kupac koji unutar svojih postrojenja i instalacija ima postrojenje za proizvodnju električne energije za vlastite potrebe i koji može isporučivati istodobno višak proizvedene električne energije u mrežu,

26. *kvaliteta opskrbe električnom energijom* – pouzdanost napajanja i kvaliteta napona na mjestu preuzimanja, odnosno predaje električne energije te kvaliteta usluga korisnicima mreže,

27. *mali kupac* – pravna ili fizička osoba s manje od 50 radnika i s ispunjenim jednim od dva kriterija: s godišnjim prometom koji ne prelazi iznos od 54 milijuna kuna ili s imovinom koja ne prelazi iznos od 27 milijuna kuna, a koja kupuje električnu energiju za vlastito korištenje,

28. *ministar* – ministar nadležan za energetiku,

29. *Ministarstvo* – ministarstvo nadležno za energetiku,

30. *napredna mreža* – elektroenergetska mreža koja na troškovno učinkovit način može integrirati ponašanje i djelovanje svih priključenih korisnika mreže radi očuvanja ekonomski učinkovitog i održivog elektroenergetskog sustava s niskim gubicima i visokim razinama kvalitete te sigurnosti opskrbe električnom energijom,

31. *natječajni postupak za proizvodna postrojenja* – postupak kojim se planirane dodatne potrebe i zamjenski kapacitet pokrivaju proizvodnjom iz novih ili postojećih proizvodnih postrojenja,

32. *nestandardne usluge operatora prijenosnog sustava* – pridjeljive usluge iz područja nadležnosti i odgovornosti operatora prijenosnog sustava koje nisu sadržane u cijeni za korištenje prijenosne mreže i naknadi za priključenje na prijenosnu mrežu,
33. *nestandardne usluge operatora distribucijskog sustava* – pridjeljive usluge iz područja nadležnosti i odgovornosti operatora distribucijskog sustava koje nisu sadržane u cijeni za korištenje distribucijske mreže i naknadi za priključenje na distribucijsku mrežu,
34. *niski napon (NN)* – naponske razine do uključivo 1000 V,
35. *novi infrastrukturni objekti* – objekti koji nisu završeni do dana stupanja na snagu ovoga Zakona i koji se mogu izuzeti od primjene načela reguliranog pristupa treće strane,
36. *obnovljivi izvori energije* – obnovljivi nefosilni izvori energije (energija vjetra, sunčeva energija, aerotermalna, geotermalna i hidrotermalna energija, energija mora, energija vodotoka, energija iz biomase, plina iz deponija otpada, plina iz postrojenja za obradu otpadnih voda i bioplina),
37. *odstupanje* – razlika između ostvarenja i iznosa u ugovornom rasporedu bilančne grupe,
38. *operator distribucijskog sustava* – pravna ili fizička osoba odgovorna za pogon i vođenje, održavanje, razvoj i izgradnju distribucijske mreže na zadanom području te za osiguravanje dugoročne sposobnosti mreže da zadovolji razumne zahtjeve za distribucijom električne energije,
39. *operator prijenosnog sustava* – pravna ili fizička osoba odgovorna za pogon i vođenje, održavanje, razvoj i izgradnju prijenosne mreže na zadanom području i prekograničnih prijenosnih vodova prema ostalim mrežama te za osiguravanje dugoročne sposobnosti mreže da zadovolji razumne zahtjeve za prijenosom električne energije,
40. *operator tržišta električne energije* – pravna osoba koja je odgovorna za organiziranje tržišta električne energije u skladu s odredbama ovoga Zakona,
41. *opskrba električnom energijom* – kupnja električne energije i prodaja električne energije, uključujući preprodaju električne energije krajnjim kupcima,
42. *opskrba električnom energijom koja se obavlja kao javna usluga* – prodaja električne energije onim krajnjim kupcima koji imaju pravo na takav način opskrbe i slobodno ga izaberu ili koriste po automatizmu,
43. *opskrbljivač* – elektroenergetski subjekt koji obavlja elektroenergetsku djelatnost opskrbe električnom energijom,
44. *opskrbljivač kupaca u okviru javne usluge* – opskrbljivač koji pruža javnu uslugu opskrbe električnom energijom krajnjim kupcima koji imaju pravo na opskrbu u okviru univerzalne usluge (univerzalna opskrba) te po reguliranim uvjetima krajnjim kupcima koji pod određenim uvjetima ostaju bez opskrbljivača (zajamčena opskrba),
45. *opskrbljivač kupaca u okviru univerzalne usluge* – opskrbljivač koji pruža javnu uslugu opskrbe električnom energijom krajnjim kupcima koji ima pravo na opskrbu u okviru univerzalne usluge (univerzalna opskrba),
46. *poduzetnik* – svaka pravna ili fizička osoba koja kupuje električnu energiju za potrebe proizvodnje robe i/ili pružanja usluga i ne koristi je u vlastitom kućanstvu,
47. *pomoćne usluge* – dobavljive pojedinačne usluge koje radi ostvarenja usluga sustava operator prijenosnog sustava dobavlja od korisnika mreže koji te usluge pružaju, prema posebnim ugovorima s tim korisnicima,

48. *pomoćne usluge za distribucijsku mrežu* – dobavljive pojedinačne usluge koje radi ostvarenja usluga u distribucijskoj mreži dobavlja operator distribucijskog sustava od korisnika mreže koji te usluge pružaju, prema posebnim ugovorima s tim korisnicima,

49. *postupak izdavanja energetske odobrenja* – postupak u okviru kojeg se osiguravaju potrebe za većom snagom i zamjenom proizvodnih postrojenja, temeljem odobrenja nadležnog tijela,

50. *povezani subjekt* – pridruženi subjekti, u skladu sa značenjem članka 41. Sedme Direktive 83/349/EEZ od 13. lipnja 1983. na osnovi članka 44(2)(g)(*) Ugovora o konsolidiranim računima, i/ili udruženi subjekti, u skladu sa značenjem članka 33(1) iste Direktive, i/ili subjekti koji pripadaju istim dioničarima,

51. *pridjeljivi poslovi* – poslovi na izgradnji priključka, koje obavlja operator sustava, a može ih obavljati i ovlaštenu izvođač sukladno pravilima o priključenju na prijenosnu mrežu, odnosno pravilima o priključku na distribucijsku mrežu,

52. *priključak* – fizički priključak na prijenosnu mrežu ili distribucijsku mrežu koji obuhvaća mjernu opremu i obračunsko mjerno mjesto, a koji je sastavni dio mreže,

53. *prijenos električne energije* – transport električne energije međusobno povezanom prijenosnom mrežom vrlo visokog i visokog napona radi njezine isporuke kupcima ili operatoru distribucijskog sustava, ali ne uključuje opskrbu,

54. *pristup mreži* – pravo korisnika mreže na korištenje mreže radi prijenosa, distribucije, preuzimanja i/ili isporuke ugovorene količine električne energije, unutar odobrene priključne snage, tijekom ugovorenog razdoblja na temelju propisanih i javno objavljenih uvjeta prema načelima nepristranosti,

55. *proizvodnja električne energije* – postupak transformacije goriva ili energije u električnu energiju,

56. *proizvođač električne energije* – pravna ili fizička osoba koja proizvodi električnu energiju,

57. *sigurnost opskrbe* – osiguravanje potrebne količine električne energije krajnjim kupcima, kao i sposobnost prijenosnih i distribucijskih mreža da omoguću isporuku te električne energije do krajnjih kupaca,

58. *složeni priključak* – svaki priključak na prijenosnu mrežu, odnosno svaki priključak na distribucijsku mrežu za koji je potrebno stvaranje tehničkih uvjeta u postojećoj mreži ili priključak koji je jednostavna građevina sukladno propisima o prostornom uređenju i gradnji za koji je nužno riješiti imovinskopravne odnose s trećim stranama, a sastoji se od nepridjeljivih i pridjeljivih poslova,

59. *srednji kupac* – pravna ili fizička osoba koja kupuje električnu energiju za vlastito korištenje, nije mali kupac, ima manje od 250 radnika i ispunjava jedan od iduća dva kriterija: godišnji promet koji ne prelazi iznos od 216 milijuna kuna ili imovina koja ne prelazi iznos od 108 milijuna kuna,

60. *srednji napon (SN)* – naponske razine od 1 kV do uključivo 35 kV,

61. *stvaranje tehničkih uvjeta u mreži* – izgradnja novih dijelova i/ili rekonstrukcija postojećih dijelova prijenosne i/ili distribucijske mreže, radi korištenja mreže u okviru odobrene priključne snage, koja ne obuhvaća priključak na mrežu i smatraju se nepridjeljivim poslovima, a koje obavlja isključivo operator sustava,

62. *sudionik na tržištu električne energije* – elektroenergetski subjekt i druga pravna ili fizička osoba koja je registrirana za kupnju i/ili prodaju električne energije temeljem prava na sudjelovanje na tržištu električne energije u skladu s ovim Zakonom i pravilima organiziranja tržišta električne energije,

63. *treća država* – svaka država osim Republike Hrvatske, država članica Europske unije i ugovornih strana Energetske zajednice,

64. *trgovac električnom energijom* – pravna ili fizička osoba koja kupuje i prodaje električnu energiju isključujući prodaju električne energije krajnjim kupcima,
65. *trgovina električnom energijom* – kupnja i prodaja električne energije isključujući prodaju električne energije krajnjem kupcu,
66. *ugovor o opskrbi krajnjeg kupca* – ugovor kojim se uređuje opskrba krajnjeg kupca električnom energijom, ali ne uključuje izvedenicu električne energije, a može uključivati odredbe o otkupu viškova proizvedene električne energije u slučaju kupaca s vlastitom proizvodnjom,
67. *univerzalna usluga* – jedinstveni način prodaje električne energije u okviru opskrbe električnom energijom koja se obavlja kao javna usluga, kojim se osigurava pravo kupca iz kategorije kućanstvo na javnu uslugu opskrbe električnom energijom propisane kvalitete na cijelom području Republike Hrvatske po realnim, jasno usporedivim i transparentnim cijenama,
68. *uravnoteženje sustava* – svi postupci koje operator prijenosnog sustava kontinuirano poduzima radi održavanja frekvencije i snage razmjene u elektroenergetskom sustavu,
69. *usluge sustava* – usluge elektroenergetskog sustava nužne za rad prijenosnog i distribucijskog sustava koje obuhvaćaju vođenje elektroenergetskog sustava, održavanje frekvencije, održavanje napona i ponovnu uspostavu napajanja, a osigurava ih operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava,
70. *veliki kupac* – pravna ili fizička osoba koja kupuje električnu energiju za vlastito korištenje, a nije kupac iz kategorije kućanstvo, mali ili srednji kupac, čime stječe pravo na istodobno ugovaranje opskrbe električnom energijom s više opskrbljivača,
71. *vertikalno integrirani subjekt* – elektroenergetski subjekt ili skupina elektroenergetskih subjekata u kojima ista osoba ili iste osobe imaju mogućnost izravne ili posredne kontrole i gdje subjekt ili skupina subjekata obavlja najmanje jednu od energetske djelatnosti prijenosa ili distribucije te najmanje jednu od energetske djelatnosti proizvodnje, trgovine ili opskrbe električnom energijom,
72. *visoki napon (VN)* – naponske razine od 35 kV do uključivo 220 kV,
73. *visokoučinkovita kogeneracija* – kogeneracija koja se temelji na potrošnji korisne topline i uštedi primarne energije,
74. *voditelj bilančne grupe* – sudionik na tržištu električne energije koji je odgovoran za odstupanje jedne bilančne grupe i koji je s operatorom prijenosnog sustava sklopio ugovor o odgovornosti za odstupanje,
75. *vrlo visoki napon (VVN)* – naponske razine veće od 220 kV,
76. *zajamčeni opskrbljivač* – opskrbljivač koji pruža javnu uslugu opskrbe električnom energijom prema reguliranim uvjetima krajnjem kupcu koji pod određenim uvjetima ostane bez opskrbljivača.«.

Članak 3.

U članku 5. stavak 6. briše se.

Dosadašnji stavci 7. i 8. postaju stavci 6. i 7.

Dosadašnji stavak 9., koji postaje stavak 8., mijenja se i glasi:

»(8) Elektroenergetski subjekti iz stavka 5. ovoga članka su prilikom kupnje električne energije za potrebe opskrbe električnom energijom koja se obavlja kao javna usluga obvezni primjenjivati najbolju poslovnu praksu.«.

Dosadašnji stavak 10. postaje stavak 9.

Članak 4.

U članku 7. iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

»(3) Elektroenergetski subjekti koji pružaju usluge korisnicima mreže dužni su se jasno predstaviti korisnicima mreže i pružati im usluge na razvidan i provjerljiv način koji ih ne dovodi u zabludu.«.

Članak 5.

U članku 10. stavku 3. točka 3. mijenja se i glasi:

»3. pružati pomoćne usluge i osiguravati energiju uravnoteženja pod uvjetima utvrđenim ovim Zakonom i drugim propisima, a posebno pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava,«.

U stavku 4. točke 8., 11., 12. i 13. mijenjaju se i glase:

»8. ponuditi prema tržišnim načelima pomoćne usluge za distribucijsku mrežu operatoru distribucijskog sustava za ostvarenje usluga u distribucijskoj mreži, u skladu s tehničkim mogućnostima, mrežnim pravilima distribucijskog sustava i pravilima organiziranja tržišta električne energije,

11. ponuditi operatoru prijenosnog sustava raspoloživi proizvodni kapacitet za potrebe uravnoteženja,

12. sklopiti ugovor o energiji uravnoteženja, prema pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava s operatorom prijenosnog sustava, sukladno potrebama elektroenergetskog sustava i mogućnostima proizvođača,

13. na zahtjev operatora prijenosnog sustava ili operatora distribucijskog sustava pružiti pomoćne usluge, odnosno isporučiti energiju uravnoteženja,«.

Članak 6.

U članku 11. iza stavka 11. dodaju se stavci 12. i 13. koji glase:

»(12) Rješenje iz stavka 2. ovoga članka i prethodno rješenje o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača električne energije iz stavka 3. ovoga članka prestaje važiti istekom roka na koje je izdano, odnosno danom izvršnosti rješenja o ukidanju, odnosno poništenju rješenja u skladu s općim propisima.

(13) Agencija će ukinuti rješenja iz stavka 2. i 3. ovoga članka u cijelosti ili djelomično ako:

1. povlaštenu proizvođaču kontinuirano ne održava tehničko-tehnološke značajke i/ili uvjete korištenja proizvodnog postrojenja za koje je ishodio status povlaštenog proizvođača,

2. povlaštenu proizvođaču ne dostavlja Agenciji izvješća i drugu dokumentaciju propisanu pravilnikom iz stavka 2. ovoga članka ili dostavlja izvješća s neistinitim podacima,

3. je prestala važiti dozvola za obavljanje energetske djelatnosti proizvodnje električne energije izdana povlaštenom proizvođaču,

4. povlaštenu proizvođaču ne ostvaruje uvjete učinkovitosti proizvodnog postrojenja na način određen pravilnikom iz stavka 2. ovoga članka,

5. povlaštenu proizvođača ne održava ili ne vodi brigu o mjernoj opremi u njegovoj nadležnosti na način propisan pravilnikom iz stavka 2. ovoga članka,
6. povlaštenu proizvođača izvrši promjene na proizvodnom postrojenju bez suglasnosti Agencije, a koje imaju utjecaja na tehničko-tehnološke značajke i/ili uvjete korištenja proizvodnog postrojenja za koje je ishodio status povlaštenog proizvođača,
7. povlaštenu proizvođača ne odgovara na upite Agencije ili ne dostavlja dokumentaciju u vezi s korištenjem proizvodnog postrojenja,
8. se tijekom važenja rješenja iz stavka 2. i 3. ovoga članka prenose prava i obveze na drugog subjekta, na zahtjev nositelja projekta, odnosno povlaštenog proizvođača električne energije i novog subjekta, pri čemu je novi subjekt dužan dokazati da ispunjava uvjete propisane pravilnikom iz stavka 2. ovoga članka za izdavanje rješenja o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača električne energije, odnosno prethodnog rješenja o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača električne energije,
9. tijekom važenja rješenja iz stavka 2. i 3. ovoga članka dođe do promjene tehničko-tehnoloških značajki i/ili uvjeta korištenja proizvodnog postrojenja, a nositelj projekta, odnosno povlaštenu proizvođača električne energije, u skladu s uvjetima propisanim pravilnikom iz stavka 2. ovoga članka, zatraži izmjenu rješenja iz stavka 2. i 3. ovoga članka.«.

Članak 7.

U članku 15. stavak 4. mijenja se i glasi:

»(4) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom. Postupak pred upravnim sudom je hitan.«.

Članak 8.

U članku 18. stavak 11. mijenja se i glasi:

»(11) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom. Postupak pred upravnim sudom je hitan.«.

Članak 9.

U članku 19. stavci 3. i 4. mijenjaju se i glase:

»(3) Svi komercijalni i financijski odnosi između vertikalno integriranog subjekta i neovisnog operatora prijenosa, uključujući zajmove koje neovisni operator prijenosa daje vertikalno integriranom subjektu, moraju biti u skladu s tržišnim uvjetima. Neovisni operator prijenosa vodi detaljnu evidenciju o predmetnim komercijalnim i financijskim odnosima i dostavlja je Agenciji na njezin zahtjev.

(4) Neovisni operator prijenosa dostavlja Agenciji na suglasnost sve komercijalne i financijske ugovore s vertikalno integriranim subjektom. Agencija će, po provjeri tržišno usmjerenih i nepristranih uvjeta, u roku od 60 dana od primitka ugovora dati ili uskratiti suglasnost.«.

Iza stavka 4. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

»(5) Ako u roku iz stavka 4. ovoga članka Agencija ne obavijesti neovisnog operatora prijenosa o svojoj odluci, smatrat će se da je Agencija dala suglasnost na ugovor iz stavka 4. ovoga članka.«.

Dosadašnji stavci 5. i 6. postaju stavci 6. i 7.

Članak 10.

U članku 22. stavku 8. točka 3. mijenja se i glasi:

»3. kupnja ili prodaja električne energije potrebne za rad elektroenergetskog sustava i prijenosne mreže, uključujući pomoćne usluge i energiju uravnoteženja.«.

Stavci 11. i 12. mijenjaju se i glase:

»(11) Uz prethodnu suglasnost Agencije nadzorni odbor može razriješiti dužnosti osobu za praćenje usklađenosti.

(12) Nadzorni odbor će temeljem obrazloženog zahtjeva Agencije u smislu članka 20. stavka 2. ovoga Zakona razriješiti osobu za praćenje usklađenosti, kao i iz razloga nedostatne neovisnosti u radu ili nedostatnih stručnih sposobnosti.«.

Iza stavka 12. dodaje se stavak 13. koji glasi:

»(13) Agencija je dužna donijeti odluku iz stavka 11. ovoga članak u roku od 30 dana od dana zaprimanja zahtjeva nadzornog odbora .«.

Članak 11.

U članku 23. stavku 3. iza točke 2. riječi: »Operator prijenosnog sustava mora Agenciji dostaviti svoje podatke i na zahtjev Agencije sve dokumente potrebne za certifikaciju.« brišu se te se umjesto točke stavlja zarez i dodaje točka 3. koja glasi:

»3. dostaviti svoje podatke i na zahtjev Agencije sve dokumente potrebne za certifikaciju.«.

Stavak 9. mijenja se i glasi:

»(9) Nakon okončanja postupka certifikacije Agencija rješenjem određuje operatora prijenosnog sustava sukladno stavku 1. ovoga članka te o tome bez odgađanja obavještava Europsku komisiju.«.

Iza stavka 9. dodaju se stavci 10., 11. i 12. koji glase:

»(10) Na određivanje neovisnog operatora sustava sukladno odredbama stavka 1. točke 2. ovoga članka prethodnu suglasnost daje Europska komisija.

(11) Ako Agencija u provođenju nadzora utvrdi da su zbog povrede odredbi o razdvajanju prestali postojati uvjeti temeljem kojih je izdan certifikat, donijet će rješenje kojim se oduzima izdani certifikat.

(12) Rješenje kojim se izdaje, odnosno oduzima certifikat operatoru prijenosnog sustava objavljuje se na internetskoj stranici Agencije te u Službenom listu Europske unije.«.

Članak 12.

U članku 25. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Operator prijenosnog sustava svake godine podnosi Agenciji na odobravanje desetogodišnji plan razvoja prijenosne mreže utemeljen na postojećoj i predviđenoj proizvodnji i opterećenju sustava, nakon savjetovanja sa svim relevantnim zainteresiranim stranama. Desetogodišnji plan razvoja prijenosne mreže sadrži učinkovite mjere koje jamče dostatnost mreže i sigurnost opskrbe.«.

Stavak 5. mijenja se i glasi:

»(5) Agencija provjerava pokriva li desetogodišnji plan razvoja prijenosne mreže sve investicijske potrebe prepoznate tijekom savjetodavnog postupka i usklađenost desetogodišnjeg plana razvoja prijenosne mreže s neobvezujućim desetogodišnjim planom razvoja prijenosne mreže na razini Europske unije prema Uredbi (EZ) br. 714/2009, a u slučaju neusklađenosti, Agencija se može savjetovati s Agencijom za suradnju energetske regulatora te zahtijevati od operatora prijenosnog sustava izmjenu i dopunu desetogodišnjeg plana razvoja prijenosne mreže.«.

Članak 13.

U članku 28. stavak 7. briše se.

Dosadašnji stavci 8. i 9., koji postaju stavci 7. i 8., mijenjaju se i glase:

»(7) Operator prijenosnog sustava obavlja komercijalne i tehničke poslove vezane za uravnoteženje sustava, koji se propisuju pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava.

(8) Pravila iz stavka 7. ovoga članka donosi operator prijenosnog sustava, uz prethodno mišljenje operatora tržišta električne energije i uz prethodnu suglasnost Agencije.«.

Dosadašnji stavci 9., 10., 11. i 12. postaju stavci 8., 9., 10. i 11.

Iza dosadašnjeg stavka 13., koji postaje stavak 12., dodaje se novi stavak 13. i stavci 14. i 15. koji glase:

»(13) Pravila o uravnoteženju elektroenergetskog sustava propisuju ugovorne odnose i nabavu pomoćnih usluga, ugovorne odnose i nabavu energije uravnoteženja, obračun energije uravnoteženja, ugovorne odnose i odgovornost za odstupanje, obračun odstupanja uvažavajući pravila primjene nadomjesnih krivulja opterećenja, financijsko poravnanje odstupanja i objavu podataka.

(14) Operator prijenosnog sustava dužan je provesti javnu raspravu sa zainteresiranom javnošću o prijedlogu pravila o uravnoteženju elektroenergetskog sustava u trajanju od najmanje 15 dana.

(15) Operator prijenosnog sustava dužan je javno objaviti pravila o uravnoteženju elektroenergetskog sustava na svojim internetskim stranicama, minimalno 15 dana prije njihovog stupanja na snagu.«.

Članak 14.

Članak 29. mijenja se i glasi:

»Operator prijenosnog sustava osobito je odgovoran za:

1. vođenje elektroenergetskog sustava i pogona prijenosnog sustava Republike Hrvatske s međusobno povezanim prijenosnim sustavima, odnosno s distribucijskim sustavom u Republici Hrvatskoj,
2. razvoj prijenosne mreže kojim se osigurava dugoročna sposobnost prijenosne mreže da ispuni razumne zahtjeve za prijenosom električne energije s unaprijed definiranom sigurnošću pogona,
3. održavanje i izgradnju prijenosne mreže,
4. osiguranje jalove električne energije,
5. izvođenje priključka korisnika prijenosne mreže i stvaranja tehničkih uvjeta za priključenje korisnika prema uvjetima propisanim zakonima kojima se uređuje područje energetike i regulacije energetske djelatnosti te ostalim propisima kojima se uređuje to područje,

6. pouzdanost i raspoloživost sustava opskrbe električnom energijom te ispravnu koordinaciju sustava proizvodnje, prijenosa i distribucije,
7. vođenje elektroenergetskog sustava na način kojim se postiže sigurnost isporuke električne energije i ekonomično korištenje prijenosne mreže,
8. osiguravanje pristupa mreži i korištenja prijenosne mreže kupcima i proizvođačima, korisnicima prijenosne mreže, prema reguliranim, transparentnim i nepristranim načelima,
9. utvrđivanje i razgraničenje troškova nastalih prijenosom električne energije, uz suglasnost Agencije,
10. preuzimanje na prioritetan način ukupne količine električne energije isporučene u mreže od povlaštenih proizvođača priključenih na prijenosnu i distribucijsku mrežu, ako su zadovoljeni zahtjevi uz održavanje pouzdanosti i sigurnosti pogona te uravnoteženje sustava posebno prema mrežnim pravilima prijenosnog sustava,
11. davanje prednosti proizvođačima koji koriste domaće energente za proizvodnju električne energije u iznosu koji ne prelazi 15% od ukupno korištenih energenata za proizvodnju električne energije u kalendarskoj godini, prema energetske bilanci Republike Hrvatske,
12. dostavljanje obračunskih podataka o preuzetoj električnoj energiji od povlaštenih proizvođača priključenih na prijenosnu mrežu operatoru tržišta električne energije, radi obračuna i izdavanja jamstva podrijetla električne energije s obzirom na primarni izvor energije,
13. davanje potrebnih uputa za pravilan rad sustava za proizvodnju i prijenos u skladu s kriterijima pouzdanosti i sigurnosti prema mrežnim pravilima prijenosnog sustava,
14. uravnoteženje sustava, prema tržišnim načelima te načelima transparentnosti i nepristranosti,
15. nabavu električne energije za pokriće gubitaka u prijenosnoj mreži prema tržišnim načelima te načelima transparentnosti i nepristranosti,
16. nabavu pomoćnih usluga u prijenosnom sustavu prema načelima razvidnosti i nepristranosti te po reguliranim uvjetima do uspostave uvjeta funkcionalnog tržišta električne energije,
17. dodjelu prijenosnog kapaciteta prekograničnih prijenosnih vodova,
18. praćenje provedbe mrežnih pravila prijenosnog sustava,
19. praćenje sigurnosti opskrbe električnom energijom, uz obvezu izdavanja godišnjeg izvješća temeljem prethodne suglasnosti Agencije koja po izdavanju godišnje izvješće prosljeđuje Ministarstvu,
20. pružanje informacija elektroenergetskim subjektima i korisnicima prijenosne mreže koje su potrebne za učinkovit pristup mreži i korištenje prijenosne mreže, prema načelima razvidnosti i nepristranosti,
21. pružanje informacija o budućim potrebama za električnom energijom te ostalih informacija potrebnih Agenciji,
22. dostavljanje obrazloženog prijedloga Ministarstvu o potrebi izgradnje novih objekata za proizvodnju radi sigurnosti opskrbe,
23. dostavljanje mišljenja Agenciji i operatoru tržišta električne energije na pravila organiziranja tržišta električne energije u postupku njihova donošenja,
24. dužnu pozornost energetske učinkovitosti te zaštiti prirode i okoliša i

25. organiziranje i razvoj tržišta energije uravnoteženja te osiguravanje energije uravnoteženja.«.

Članak 15.

Članak 30. mijenja se i glasi:

»Operator prijenosnog sustava osobito je dužan:

1. osiguravati dugoročnu sposobnost prijenosne mreže radi zadovoljenja razboritih zahtjeva za prijenosom električne energije s unaprijed definiranom sigurnošću pogona, održavanjem, modernizacijom, poboljšavanjem i razvijanjem prijenosne mreže,
2. pridonositi sigurnosti opskrbe odgovarajućim prijenosnim kapacitetima i pouzdanošću prijenosne mreže,
3. koristiti objekte prijenosne mreže u skladu s tehničkim propisima i standardima, što je predmet inspekcijskog nadzora,
4. poduzimati mjere za zaštitu okoliša,
5. poduzimati propisane mjere sigurnosti tijekom korištenja prijenosne mreže i drugih elemenata elektroenergetskog sustava koji su u funkciji prijenosnog sustava, što je predmetom inspekcijskog nadzora,
6. donijeti nakon provedene javne rasprave u minimalnom trajanju od 15 dana, uz prethodnu suglasnost Agencije, mrežna pravila prijenosnog sustava te ih na primjeren način javno objaviti,
7. upravljati tokovima električne energije u prijenosnoj mreži uzimajući u obzir razmjene električne energije s drugim povezanim mrežama te osigurati raspoloživost svih potrebnih pomoćnih usluga,
8. voditi elektroenergetski sustav i u okviru tehničkih i tehnoloških mogućnosti prijenosnog sustava ne ograničavati kupnju i prodaju električne energije, osim u slučaju kriznih stanja,
9. angažirati proizvodna postrojenja na svom području i određivati korištenje spojnih vodova s mrežama susjednih operatora prijenosnog sustava na temelju kriterija koji moraju biti objektivni, javno objavljeni i nepristrano primjenjivani,
10. regulirati frekvenciju i snagu razmjene,
11. osiguravati električnu energiju za pokriće gubitaka u prijenosnoj mreži te za osiguranje usluga sustava sukladno transparentnim, nepristranim i tržišnim načelima,
12. donijeti nakon provedene javne rasprave u minimalnom trajanju od 15 dana, uz prethodnu suglasnost Agencije, objektivne, transparentne i nepristrane uvjete propisane pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava te ih na prikladan način javno objaviti,
13. koristiti energiju uravnoteženja u skladu s pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava,
14. voditi registar obračunskih mjernih mjesta svake bilančne grupe za mjesta isporuke na prijenosnoj mreži,
15. sklopiti ugovore o pružanju pomoćnih usluga s korisnicima mreže radi ostvarenja usluga sustava te osiguravati usluge sustava na ekonomičan i učinkovit način,
16. planirati rad elektroenergetskog sustava u suradnji s operatorom tržišta električne energije i operatorima drugih sustava, uključujući operatora distribucijskog sustava,

17. razmjenjivati potrebne informacije s operatorima drugih povezanih sustava radi sigurnog i učinkovitog pogona, usklađenog razvoja i omogućavanja pogona međusobno povezanih sustava,
18. održavati sigurnost pogona elektroenergetskog sustava,
19. osiguravati nepristranost prema svim korisnicima prijenosne mreže, uključujući povezane subjekte unutar vertikalno integriranog subjekta,
20. pružati informacije korisnicima mreže koje su im potrebne za učinkovit pristup mreži i korištenje prijenosne mreže,
21. uspostaviti povjerenstvo za reklamacije s obzirom na pristup mreži i korištenje prijenosne mreže sukladno odredbama propisa kojima se uređuje zaštita potrošača, kao i nezavisni mehanizam za učinkovito rješavanje pritužbi i izvansudsko rješavanje sporova,
22. uskladiti izradu planova remonta prijenosnih objekata i postrojenja korisnika mreže,
23. rješavati preopterećenja pojedinih elemenata prijenosne mreže, uz očuvanje ravnopravnog položaja svih korisnika mreže,
24. mijenjati plan angažiranja elektrana u slučaju ugrožene sigurnosti pogona elektroenergetskog sustava, havarija, većeg odstupanja potrošnje od planiranih vrijednosti, kao i u slučajevima primjene mjera zbog poremećaja na tržištu električne energije, kriznih stanja i zagušenja u prijenosnoj mreži,
25. donijeti, uz mišljenje operatora tržišta električne energije i uz prethodnu suglasnost Agencije, a u koordinaciji sa susjednim operatorima prijenosnih sustava te na razini jedne ili više regija za prekograničnu razmjenu električne energije, pravila o dodjeli i korištenju prekograničnih prijenosnih kapaciteta, utemeljena na tržišnim načelima te ih na primjeren način javno objaviti,
26. utvrditi prekogranične prijenosne kapacitete u suradnji s operatorima međusobno povezanih sustava,
27. dodjeljivati prekogranični prijenosni kapacitet u skladu s načelima razvidnosti i nepristranosti prema sudionicima na tržištu električne energije te na primjeren način javno objavljivati informacije o dodjeli prekograničnih prijenosnih kapaciteta,
28. objaviti, javno i na primjeren način, podatke od značenja za korištenje prijenosne mreže, o prekograničnim prijenosnim kapacitetima, zagušenjima na prekograničnim i unutarnjim prijenosnim vodovima, kao i druge podatke potrebne za organiziranje tržišta električne energije,
29. održavati mjerne uređaje te prikupljati i obrađivati mjerne podatke s obračunskih mjernih mjesta korisnika mreže, u skladu sa zakonom i posebnim propisima,
30. mjeriti preuzetu i isporučenu električnu energiju u točkama razdvajanja prijenosne mreže s distribucijskom mrežom, s korisnicima prijenosne mreže, susjednim sustavima i drugim relevantnim točkama, pri čemu ti podaci moraju biti dostupni i operatoru distribucijskog sustava, kao i operatorima povezanih prijenosnih sustava i Agenciji pod uvjetom uzajamnosti,
31. dostavljati mjerne podatke s obračunskih mjernih mjesta i točaka razdvajanja sa susjednim sustavima ostalih elektroenergetskih subjekata u skladu s odredbama ovoga Zakona i posebnim propisima ili na način uređen ugovorom o međusobnim odnosima između operatora prijenosnog sustava i elektroenergetskog subjekta,
32. utvrđivati tehničke zahtjeve i troškove uvođenja naprednih mjernih uređaja sukladno odredbama zakona kojim se uređuje energetska sektor,

33. analizirati gubitke u prijenosnoj mreži na godišnjoj razini te, po potrebi, izraditi i provesti mjere za smanjenje gubitaka,
34. do 30. rujna tekuće godine dostaviti Agenciji na suglasnost godišnji plan nabave energije za pokriće gubitaka u prijenosnoj mreži za sljedeću godinu koji osobito sadrži podatke o količinama, dinamici i načinu nabave pojedinih proizvoda, kao i o planskim jediničnim cijenama energije te pripadajućim troškovima nabave energije za pokriće gubitaka u prijenosnoj mreži,
35. svake godine do 30. rujna godine koja prethodi planu podnijeti Agenciji na odobrenje desetogodišnji plan razvoja prijenosne mreže usklađen sa Strategijom energetskog razvoja Republike Hrvatske i Programom provedbe Strategije energetskog razvoja, Nacionalnim akcijskim planom za obnovljive izvore energije te s desetogodišnjim planom razvoja distribucijske mreže, zahtjevima za priključenje građevina korisnika mreže na prijenosnu mrežu te planovima razvoja susjednih prijenosnih mreža,
36. u desetogodišnjem planu detaljno iskazati investicije u sljedećem trogodišnjem i jednogodišnjem razdoblju, pri čemu u trogodišnje razdoblje ulaze samo oni objekti za koje su izrađeni idejni projekti u skladu s prostornim planom, zakonom kojim se uređuje područje prostornog uređenja, gradnje te propisima donesenim na temelju tog zakona i drugim posebnim propisima, uz obvezno prethodno usuglašavanje s operatorom distribucijskog sustava s obzirom na zajednička postrojenja,
37. nakon odobrenja Agencije na primjeren način bez odgađanja objaviti desetogodišnji plan razvoja prijenosne mreže,
38. dostaviti Agenciji na suglasnost, promjene financijskog okvira odobrenog desetogodišnjeg plana razvoja prijenosne mreže tijekom godine u dijelu koji se odnosi na jednogodišnje razdoblje,
39. prilikom donošenja desetogodišnjeg plana razvoja prijenosne mreže definirati iznos godišnje energetske uštede u postotku od prosječne ukupne isporučene električne energije u prethodne tri godine te uzeti u obzir upravljanja potrošnjom i distribuiranu proizvodnju, što može odgoditi potrebu za pojačanjem prijenosne mreže. Agencija, po izdavanju, planove dostavlja Ministarstvu,
40. uskladiti planove razvoja s obvezom razdvajanja imovine u skladu s člankom 76. stavcima 6. i 8. ovoga Zakona,
41. surađivati i razmjenjivati informacije, u skladu s međunarodno preuzetim obvezama Republike Hrvatske, s institucijama uspostavljenim u Energetskoj zajednici ili u Europskoj uniji koje prate planove razvoja prijenosne mreže, korištenje i razvoj prekograničnih prijenosnih vodova i suradnju unutar jedne ili više regija,
42. u skladu s međunarodno preuzetim obvezama Republike Hrvatske uzeti u obzir mišljenja i preporuke te poštovati odluke institucija uspostavljenih u Energetskoj zajednici ili u Europskoj uniji koje imaju pravo i obvezu obavljanja zadaća povezanih s dužnostima operatora prijenosnog sustava,
43. sudjelovati, u skladu s međunarodno preuzetim obvezama Republike Hrvatske, u aktivnostima Europske mreže operatora prijenosnog sustava za električnu energiju,
44. organizirati burzu električne energije u suradnji s operatorom tržišta električne energije,
45. zajednički sudjelovati s ostalim operatorima prijenosnog sustava, s operatorima tržišta električne energije i drugim relevantnim subjektima na burzama električne energije u svrhu razvoja regionalnih tržišta električne energije ili liberalizacije tržišta,

46. primijeniti iznose tarifnih stavki za prijenos električne energije na temelju odluke i metodologije, koja mora uključivati i troškove koji nastaju zbog njegovog sudjelovanja u međunarodnim organizacijama iz područja prijenosa električne energije uspostavljenim prema međunarodnim ugovorima, a koju donosi Agencija, u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje energetska sektor, te ih na primjeren način javno objaviti, i to najmanje 15 dana prije početka primjene,

47. donijeti, uz suglasnost Agencije, pravila i cjenik nestandardnih usluga operatora prijenosnog sustava te ih na primjeren način javno objaviti, i to najmanje 15 dana prije početka primjene, a u slučaju uskraćivanja suglasnosti Agencija može sama odrediti te cijene,

48. pokrenuti, na inicijativu i u skladu s uputama Agencije, postupak izmjene i/ili dopune propisa za čije je donošenje nadležan,

49. jednom godišnje podnijeti izvješće Agenciji o provedbi svih svojih aktivnosti, odgovornosti i dužnosti iz članka 28., 29. i 30. ovoga Zakona u skladu s uputama Agencije,

50. jednom godišnje do 31. ožujka tekuće godine podnijeti Agenciji izvješće o ostvarenju godišnjeg plana nabave energije za pokriće gubitaka u prijenosnoj mreži za proteklu godinu koji osobito sadrži podatke o količinama, dinamici i načinu nabave pojedinih proizvoda, kao i o ostvarenim jediničnim cijenama energije te pripadajućim troškovima nabave energije za pokriće gubitaka u prijenosnoj mreži,

51. jednom godišnje do 31. ožujka tekuće godine podnijeti Agenciji izvješće o provođenju svojih dužnosti u skladu s načelima razvidnosti, objektivnosti i nepristranosti,

52. periodički, prema dinamici, opsegu i načinu koji određuje Agencija dostavljati podatke koje zatraži Agencija, a osobito o:

- tehničkim podacima prijenosne mreže,
- elektroenergetskoj bilanci Republike Hrvatske,
- opterećenju elektroenergetskog sustava,
- postrojenjima za proizvodnju električne energije i njihovoj proizvodnji,
- isporučenoj električnoj energiji kupcima na prijenosnoj mreži,
- razmjeni električne energije po granicama,
- dodjeli i korištenju prekograničnih prijenosnih kapaciteta,
- korištenju prihoda od dodjele prekograničnih prijenosnih kapaciteta,
- priključcima na prijenosnu mrežu,
- pogonskim događajima u prijenosnoj mreži,
- o pružateljima i pruženim pomoćnim uslugama,
- nabavi električne energije za pokriće gubitaka u prijenosnoj mreži,
- podacima vezanim za zaštitu potrošača.

53. na temelju izvješća i podataka iz točaka 49. do 52 ovoga članka, a u slučaju zahtjeva Agencije, provesti određene mjere radi osiguranja normalnog pogona i načina vođenja prijenosne mreže, smanjenja gubitaka električne energije, poboljšanja kvalitete opskrbe električnom energijom te osiguranja načela razvidnosti, objektivnosti i nepristranosti,

54. dostavljati mjerne podatke s obračunskih mjernih mjesta o proizvodnji i potrošnji električne energije jedinicama lokalne i regionalne (područne) samouprave za potrebe energetskog planiranja, poštujući pri tome povjerljivost podataka individualnih korisnika mreže.«.

Članak 16.

U članku 34. stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) Prigovor iz stavka 1. ovoga članka podnosi se u vezi s odbijanjem priključka na prijenosnu mrežu, uvjetima priključenja na prijenosnu mrežu, određivanjem naknade za priključenje i/ili povećanje priključne snage na prijenosnu mrežu, primjenom metodologije za određivanje iznosa tarifnih stavki za korištenje prijenosne mreže, primjenom pravila o uravnoteženju elektroenergetskog sustava i dodjelom kapaciteta na prekograničnim prijenosnim vodovima.«.

Članak 17.

U članku 35. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Tehnički uvjeti priključenja, pogon i način vođenja prijenosne mreže uređuje se mrežnim pravilima prijenosnog sustava.«.

Članak 18.

Članak 37. mijenja se i glasi:

»(1) Sustav koji distribuira električnu energiju unutar zemljopisno zatvorene industrijske i/ili komercijalne lokacije ili lokacije zajedničkih usluga može steći status zatvorenog distribucijskog sustava ako:

- je obračunsko mjerno mjesto vlasnika sustava priključeno na prijenosnu mrežu,
- ne distribuira električnu energiju kućanstvima, uz izuzetak kućanstava koja se nalaze na području koje obuhvaća sustav,
- su zbog posebnih tehničkih ili sigurnosnih razloga poslovanje ili proizvodni procesi korisnika takve mreže integrirani,
- taj sustav distribuira električnu energiju primarno vlasniku ili operatoru zatvorenog distribucijskog sustava i/ili njegovim povezanim subjektima, pri čemu je taj uvjet ispunjen ako barem 80% potrošnje električne energije otpada na vlasnika ili operatora zatvorenog distribucijskog sustava i/ili njegove povezane subjekte.

(2) Agencija može odobriti status zatvorenog distribucijskog sustava na zahtjev vlasnika sustava ako su zadovoljeni uvjeti iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Vlasnik sustava iz stavka 1. ovoga članka dužan je odlukom odrediti operatora zatvorenog distribucijskog sustava.

(4) Vlasnik sustava iz stavka 1. ovoga članka Agenciji dostavlja dokaze o ispunjavanju uvjeta iz stavaka 1. i 3. ovoga članka te dokaze o granicama zatvorenog distribucijskog sustava koje su jasno odijeljene od ostalog područja.

(5) Pri odobravanju statusa iz stavka 2. ovoga članka Agencija će zatražiti mišljenje operatora prijenosnog sustava i operatora distribucijskog sustava.

(6) Distribucija električne energije u zatvorenom distribucijskom sustavu iz stavka 2. ovoga članka ne obavlja se kao javna usluga.

(7) Korisnici zatvorenog distribucijskog sustava plaćaju operatoru zatvorenog distribucijskog sustava iz stavka 3. ovoga članka naknadu za korištenje mreže u skladu s odredbama ugovora o međusobnim odnosima, a najviše do iznosa tarifnih stavki za energetske djelatnosti prijenosa i distribucije električne energije koje se obavljaju kao javne usluge.

(8) Agencija može izuzeti operatora zatvorenog distribucijskog sustava iz stavka 3. ovoga članka od obveze nabave električne energije za pokriće gubitaka, u skladu s razvidnim, nepristranim i tržišno utemeljenim postupcima, kao i nabave rezervnog kapaciteta u svom sustavu.

(9) Unutar zatvorenog distribucijskog sustava iz stavka 2. ovoga članka nije dopušteno priključenje proizvodnog postrojenja koje ima status povlaštenog proizvođača električne energije.

(10) Agencija će rješenjem ukinuti status zatvorenog distribucijskog sustava iz stavka 2. ovoga članka na zahtjev vlasnika zatvorenog distribucijskog sustava ili po službenoj dužnosti ako više nisu ispunjeni uvjeti iz stavka 1. ovoga članka.

(11) Vlasnik zatvorenog distribucijskog sustava dužan je o svakoj promjeni koja se odnosi na ispunjavanje uvjeta iz stavka 1. i 3. ovoga članka bez odgađanja obavijestiti Agenciju.

(12) Protiv rješenja iz stavka 10. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.«.

Članak 19.

U članku 38. stavak 2. briše se.

Dosadašnji stavci 3. do 5. postaju stavci 2. do 4.

Dosadašnji stavak 6., koji postaje stavak 5., mijenja se i glasi:

»(5) Operator distribucijskog sustava ne smije trgovati električnom energijom, osim za pokriće gubitaka u distribucijskoj mreži.«.

Dosadašnji stavci 7. i 8. postaju stavci 6. i 7.

Dosadašnji stavak 9. briše se.

Dosadašnji stavak 10. postaje stavak 8.

Članak 20.

U članku 39. točka 15. mijenja se i glasi:

»15. praćenje provedbe mrežnih pravila distribucijskog sustava,«.

Točka 16. briše se.

Dosadašnje točke od 17. do 22. postaju točke od 16. do 21.

Članak 21.

Članak 40. mijenja se i glasi:

»Operator distribucijskog sustava osobito je dužan:

1. upravljati i održavati, graditi i modernizirati, poboljšavati i razvijati distribucijsku mrežu, u cilju sigurnog, pouzdanog i učinkovitog pogona distribucijskog sustava i distribucije električne energije,
2. primjenjivati najbolja iskustva stečena u praksi radi postizanja sigurnosti opskrbe i raspoloživosti distribucijskog sustava,
3. koristiti distribucijske objekte i objekte korisnika distribucijske mreže u skladu s propisanim uvjetima,
4. poduzimati propisane mjere sigurnosti tijekom korištenja distribucijske mreže i drugih postrojenja koja su u funkciji distribucijskog sustava,
5. poduzimati mjere za zaštitu okoliša,
6. osiguravati nepristranost prema korisnicima distribucijske mreže i osobito prema povezanim subjektima unutar vertikalno integriranog subjekta,
7. davati jasne i precizne informacije korisnicima distribucijske mreže koje su im potrebne za učinkovit pristup mreži i korištenje distribucijske mreže, uz zaštitu informacija i podataka koji se smatraju povjerljivima u skladu s posebnim propisima,
8. uspostaviti povjerenstvo za reklamacije s obzirom na pristup mreži i korištenje distribucijske mreže sukladno odredbama zakona kojima se uređuje područje zaštite potrošača, kao i nezavisni mehanizam za učinkovito rješavanje pritužbi i izvansudsko rješavanje sporova,
9. osiguravati pristup mreži i korištenje distribucijske mreže prema reguliranim, transparentnim i nepristranim načelima,
10. donijeti nakon provedene javne rasprave u minimalnom trajanju od 15 dana, uz prethodnu suglasnost Agencije, mrežna pravila distribucijskog sustava te ih na primjeren način javno objaviti,
11. sklopiti ugovore o pružanju pomoćnih usluga s operatorom prijenosnog sustava radi ostvarenja usluga sustava kojima se određuju pružanje, korištenje i naplata tih usluga te drugi uvjeti i rokovi vezani uz te usluge,
12. osiguravati električnu energiju za pokriće gubitaka u distribucijskoj mreži te za dobavu pomoćnih usluga u distribucijskoj mreži sukladno transparentnim, nepristranim i tržišnim načelima,
13. sklopiti ugovore o pružanju pomoćnih usluga za distribucijsku mrežu s korisnicima mreže radi ostvarenja usluga u distribucijskoj mreži te osiguravati usluge u distribucijskoj mreži na ekonomičan i učinkovit način,
14. voditi registar obračunskih mjernih mjesta svake bilančne grupe za mjesta isporuke na distribucijskoj mreži,
15. analizirati gubitke u distribucijskoj mreži na godišnjoj razini, uključujući procjenu tehničkih gubitaka i neovlašteno preuzete električne energije te po potrebi izraditi i provesti mjere za smanjenje gubitaka,
16. do 30. rujna tekuće godine dostaviti Agenciji na suglasnost godišnji plan nabave energije za pokriće gubitaka u distribucijskoj mreži za sljedeću godinu koji osobito sadrži podatke o tehničkim i netehničkim gubicima električne energije te količinama, dinamici i načinu nabave pojedinih proizvoda, kao i o planskim jediničnim cijenama energije te pripadajućim troškovima nabave energije za pokriće gubitaka u distribucijskoj mreži,

17. donijeti i na primjeren način javno objaviti, uz prethodnu suglasnost Agencije, do 30. rujna svake godine, ažuriran desetogodišnji plan razvoja distribucijske mreže, usklađen sa Strategijom energetskog razvoja Republike Hrvatske i Programom provedbe Strategije energetskog razvoja, odnosno s planom razvoja prijenosne mreže, Nacionalnim akcijskim planom za obnovljive izvore te zahtjevima za priključenje građevina proizvođača i krajnjih kupaca na distribucijsku mrežu, sukladno kriterijima definiranim mrežnim pravilima distribucijskog sustava,

18. u desetogodišnjem planu detaljno iskazati investicije u sljedećem trogodišnjem i jednogodišnjem razdoblju, pri čemu u trogodišnje razdoblje ulaze samo oni objekti za koje su izrađeni idejni projekti u skladu s prostornim planom, zakonom kojim se uređuje područje prostornog uređenja, gradnje te propisima donesenim na temelju tog zakona i drugim posebnim propisima, uz obvezno prethodno usuglašavanje s operatorom prijenosnog sustava s obzirom na zajednička postrojenja,

19. nakon odobrenja Agencije na primjeren način bez odgađanja objaviti desetogodišnji plan razvoja distribucijske mreže,

20. dostaviti Agenciji na suglasnost promjene financijskog okvira odobrenog desetogodišnjeg plana razvoja distribucijske mreže tijekom godine u dijelu koji se odnosi na jednogodišnje razdoblje,

21. prilikom donošenja desetogodišnjeg plana razvoja distribucijske mreže definirati iznos godišnje energetske uštede u postotku od prosječne ukupne distribuirane električne energije u prethodne tri godine te uzeti u obzir upravljanje potrošnjom i distribuiranu proizvodnju, što može odgoditi potrebu za pojačanjem distribucijske mreže. Agencija po izdavanju planove dostavlja Ministarstvu,

22. primijeniti iznose tarifnih stavki za distribuciju električne energije na temelju odluke i metodologije koju donosi Agencija, u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje energetski sektor te ih na primjeren način javno objaviti, i to najmanje 15 dana prije početka primjene,

23. donijeti, uz prethodnu suglasnost Agencije, pravila i cjenik nestandardnih usluga operatora distribucijskog sustava te ih na primjeren način javno objaviti, i to najmanje 15 dana prije početka primjene, u slučaju uskraćivanja suglasnosti Agencija može sama odrediti te cijene,

24. održavati mjerne uređaje te prikupljati i obrađivati mjerne podatke s obračunskih mjernih mjesta korisnika mreže, u skladu s odredbama ovoga Zakona i posebnim propisima,

25. utvrđivati tehničke zahtjeve i troškove uvođenja naprednih mjernih uređaja sukladno odredbama zakona kojim se uređuje energetski sektor,

26. pokrenuti, na inicijativu i u skladu s uputama Agencije, postupak izmjene i/ili dopune propisa za čije je donošenje nadležan,

27. jednom godišnje podnijeti izvješće Agenciji o provedbi svih svojih djelatnosti, odgovornosti i dužnosti iz članaka 38., 39. i 40. ovoga Zakona u skladu s uputama Agencije,

28. jednom godišnje do 31. ožujka tekuće godine podnijeti Agenciji izvješće o ostvarenju godišnjeg plana nabave energije za pokriće gubitaka u distribucijskoj mreži za proteklu godinu koji osobito sadrži podatke o podacima o tehničkim i netehničkim gubicima električne energije te količinama, dinamici i načinu nabave pojedinih proizvoda, kao i o ostvarenim jediničnim cijenama energije te pripadajućim troškovima nabave energije za pokriće gubitaka u distribucijskoj mreži,

29. jednom godišnje do 31. ožujka tekuće godine podnijeti Agenciji izvješće o provođenju svojih dužnosti u skladu s načelima razvidnosti, objektivnosti i nepristranosti,

30. periodički, prema dinamici, opsegu i načinu koji određuje Agencija, dostavljati podatke koje zatraži Agencija, a osobito o:

- tehničkim podacima distribucijske mreže,
- postrojenjima za proizvodnju električne energije i njihovoj proizvodnji,
- nabavi i prodaji električne energije kupcima na distribucijskoj mreži,
- pogonskim događajima u distribucijskoj mreži,
- pruženim pomoćnim uslugama s pružateljima,
- nabavi električne energije za pokriće gubitaka u distribucijskoj mreži,
- priključcima na distribucijsku mrežu,
- podacima vezanim za zaštitu potrošača,

31. na temelju izvješća i podataka iz točaka od 26. do 30. ovoga članka, a u slučaju zahtjeva Agencije, provesti određene mjere radi osiguranja normalnog pogona i načina vođenja distribucijske mreže, smanjenja gubitaka električne energije, poboljšanja kvalitete opskrbe električnom energijom te osiguranja načela transparentnosti, objektivnosti i nepristranosti,

32. dostavljati mjerne podatke s obračunskih mjernih mjesta o proizvodnji i potrošnji električne energije jedinicama lokalne i regionalna (područne) samouprave za potrebe energetskeg planiranja, poštujući pri tome povjerljivost podataka individualnih korisnika mreže.«.

Članak 22.

U članku 44. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Tehnički uvjeti priključenja, pogon i način vođenja distribucijske mreže uređuju se mrežnim pravilima distribucijskog sustava.«.

Članak 23.

Članak 46. mijenja se i glasi:

»(1) Opskrba električnom energijom je elektroenergetska djelatnost neovisna o elektroenergetskoj djelatnosti prijenosa i distribucije električne energije, a odnosi se na kupnju električne energije i prodaju, uključujući preprodaju električne energije kupcima.

(2) Prodaja električne energije krajnjim kupcima obuhvaća obradu obračunskih elemenata, obračun potrošnje električne energije, ispostavu računa i naplatu obračunate električne energije temeljem ugovora o opskrbi krajnjeg kupca. Prodaja električne energije krajnjim kupcima mora obuhvaćati obračun, ispostavu računa i naplatu naknade za poticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije, a može obuhvaćati i obračun, ispostavu računa i naplatu korištenja prijenosne i distribucijske mreže, kao i drugih naknada u skladu s odredbama ovoga Zakonom, zakona kojim se uređuje energetskeg sektor te regulacija energetskeg djelatnosti i posebnim propisima.

(3) Za potrebe obračuna potrošnje električne energije i ostalih naknada svaki opskrbljivač ima pravo na mjerne podatke sukladno standardima koji su propisani mrežnim pravilima prijenosnog sustava, odnosno mrežnim pravilima distribucijskog sustava te tehničkim uvjetima za obračunska mjerna mjesta.

(4) Za nestandardne načine obračuna potrošnje električne energije svaki opskrbljivač može od operatora prijenosnog sustava ili operatora distribucijskog sustava zahtijevati posebnu uslugu sukladno cjeniku nestandardnih usluga operatora prijenosnog sustava, odnosno cjeniku nestandardnih usluga operatora distribucijskog sustava, uključujući i ugradnju druge vrste mjernog uređaja, način prikupljanja mjernih podataka te način obrade i prijenosa mjernih podataka.

(5) Ugovorom o opskrbi krajnjeg kupca određuje se količina električne energije na temelju prethodno ostvarene potrošnje krajnjeg kupca na obračunskom mjernom mjestu ili može biti unaprijed određena za obračunsko mjerno mjesto za obračunsko razdoblje.

(6) Opskrbljivač pod obvezom javne usluge može električnom energijom opskrbljivati:

1. samo kupce iz kategorije kućanstvo koji izaberu ili koriste po automatizmu taj način opskrbe kao javnu uslugu u okviru univerzalne usluge i

2. prema reguliranim uvjetima za zajamčenu opskrbu samo one krajnje kupce koji nisu iz kategorije kućanstvo, a pod određenim uvjetima ostanu bez opskrbljivača.

(7) Opskrbljivač koji nije pod obvezom javne usluge može električnom energijom opskrbljivati:

1. sve krajnje kupce temeljem ugovora o opskrbi krajnjeg kupca i

2. sve kupce na veleprodajnom tržištu temeljem bilateralnog ugovora o kupoprodaji električne energije.

(8) Prije početka opskrbe svaki opskrbljivač je obavezan:

1. sklopiti ugovore u skladu s pravilima organiziranja tržišta električne energije i pravilima uravnoteženja elektroenergetskog sustava,

2. sklopiti ugovor o kupoprodaji električne energije s najmanje jednim drugim opskrbljivačem, trgovcem ili proizvođačem, odnosno ugovor o opskrbi krajnjeg kupca s krajnjim kupcem i, ako je to potrebno, osigurati prekogranične prijenosne kapacitete,

3. donijeti uvjete opskrbljivača za opskrbu električnom energijom te ih javno na primjeren način objaviti 15 dana prije početka opskrbe, u skladu s općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom, odredbama ovoga Zakona te zakonom kojima se uređuje energetska sektor.

(9) Opskrbljivač pod obvezom javne usluge sa svojim krajnjim kupcima sklapa ugovor o opskrbi krajnjeg kupca.

(10) Opskrbljivač koji nije pod obvezom javne usluge s krajnjim kupcima koji ga slobodno izaberu može sklopiti ugovor o opskrbi krajnjeg kupca, kojim slobodno ugovara količinu i cijenu električne energije, kao i ostale obračunske elemente.

(11) Svaki opskrbljivač mora svojim krajnjim kupcima iz kategorije kućanstvo i ostalim kupcima na niskom naponu, za svako obračunsko mjerno mjesto, izdavati jedinstveni račun za električnu energiju i korištenje mreže koji mora biti u skladu s tarifnim sustavima, propisanim naknadama i slobodnim cijenama.

(12) Opskrbljivač svojim krajnjim kupcima može u skladu s tarifnim sustavima i propisanim naknadama naplaćivati naknade samo na temelju sklopljenog ugovora o međusobnim odnosima s operatorom prijenosnog sustava, operatorom distribucijskog sustava, odnosno drugim subjektima u čije ime naknade naplaćuje. Opskrbljivač je dužan u skladu s tarifnim sustavima platiti naknadu za korištenje mreže operatorima, bez prava na dodatnu naknadu od operatora. (13) Ugovor o međusobnim odnosima iz stavka 12. ovoga članka treba najmanje sadržavati sljedeće elemente:

- ugovorne strane,
- uvjete i rokove plaćanja naknade za korištenje mreže svih kupaca,
- prava i obveze ugovornih strana u slučaju neispunjavanja odredbi ugovora,
- instrumente osiguranja plaćanja za pokriće naknade za korištenje mreže svih kupaca za prethodna tri mjeseca što odgovara tromjesečnom prosjeku iznosa naknade,
- promjenu iznosa instrumenata osiguranja plaćanja, u slučaju odstupanja većih od 20%,
- trajanje i raskid ugovora,
- način rješavanja sporova.

(14) U pogledu kvalitete električne energije opskrbljivač je dužan postupati u skladu s člankom 60. ovoga Zakona.

(15) Uvjetima opskrbljivača za opskrbu električnom energijom osobito se utvrđuju:

1. modeli isporuke i jedinične cijene električne energije,
2. izbor načina i uvjeti plaćanja,
3. način informiranja o potrošnji i troškovima te davanju obavijesti o svim pravima koja se odnose na javne usluge,
4. trajanje ugovora, uvjeti obnove te prekida usluga i ugovora, postojanje bilo kojeg prava na raskid ugovora.

(16) Svaki opskrbljivač je obvezan učiniti raspoloživim Agenciji, Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja i u skladu s međunarodno preuzetim obvezama Republike Hrvatske, drugim nadležnim institucijama u Energetskoj zajednici ili u Europskoj uniji koje su na temelju međunarodnih ugovora ovlaštene, odnosno dužne obavljati povezane zadaće, u razdoblju od pet godina, relevantne podatke koji se odnose na sve ugovorene transakcije s kupcima na veleprodajnom tržištu te s operatorom prijenosnog sustava, operatorom distribucijskog sustava i operatorom tržišta električne energije, u svezi s kupnjom i prodajom električne energije, uključujući i izvedenice.

(17) Relevantni podaci iz stavka 16. ovoga članka moraju uključivati detalje karakteristika relevantnih transakcija, među kojima su trajanje, odredbe isporuke, preuzimanja i namire, količine, datumi i vremena izvršenja te cijene u transakcijama i načini identifikacije kupca na veleprodajnom tržištu koji je u pitanju, kao i specifične detalje svih nenamirenih kupoprodajnih ugovora i izvedenica.

(18) Uredbom iz članka 11. stavka 5. ovoga Zakona određuje se obveza opskrbljivačima vezana za udio u otkupu električne energije proizvedene iz proizvodnih postrojenja koja koriste obnovljive izvore energije i kogeneracije.

(19) Svaki opskrbljivač je dužan Agenciji na zahtjev dostaviti agregirane podatke o prodanoj električnoj energiji na maloprodajnom tržištu, uključujući i prosječne cijene prema tarifnim kategorijama i modelima za korištenje mreže.«.

Članak 24.

Članak 47. mijenja se i glasi:

»(1) Postupak promjene opskrbljivača mora se provesti unutar razdoblja od tri tjedna u skladu s pravilima promjene opskrbljivača.

- (2) Opskrbljivač čiji je ugovor o opskrbi krajnjeg kupca raskinut mora izdati konačni obračun krajnjem kupcu najkasnije šest tjedana nakon što je nastupila promjena opskrbljivača.
- (3) Agencija donosi pravila o promjeni opskrbljivača kojima se uređuju uvjeti i postupak promjene opskrbljivača, a koja sadrže osobito:
1. postupak promjene opskrbljivača,
 2. obveze operatora prijenosnog sustava ili operatora distribucijskog sustava u postupku promjene opskrbljivača,
 3. obveze opskrbljivača u postupku promjene opskrbljivača.
- (4) Postupak promjene opskrbljivača provodi operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava.
- (5) Promjena opskrbljivača se krajnjem kupcu ne naplaćuje.
- (6) Danom početka primjene ugovora o opskrbi krajnjeg kupca s novim opskrbljivačem automatski se raskida ugovor o opskrbi krajnjeg kupca sa starim opskrbljivačem.
- (7) Operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava dužan je obavijestiti starog opskrbljivača s kojim se ugovor o opskrbi raskida.
- (8) Opskrbljivač čiji se ugovor o opskrbi krajnjeg kupca raskida ne može postavljati dodatne uvjete za raskid ugovora o opskrbi krajnjeg kupca niti ometati postupak promjene opskrbljivača te je dužan opskrbljivati krajnjeg kupca do okončanja postupka promjene opskrbljivača.
- (9) Agencija provodi nadzor nad primjenom pravila o promjeni opskrbljivača.
- (10) Prigovor krajnjeg kupca na postupak promjene opskrbljivača podnosi se Agenciji.
- (11) Protiv odluke Agencije nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Postupak pred upravnim sudom je hitan.
- (12) Prigovor iz stavka 10. ovoga članka ne odgađa provođenje postupka promjene opskrbljivača i primjenu novog ugovora o opskrbi krajnjeg kupca.«.

Članak 25.

Članak 48. mijenja se i glasi:

- »(1) Kupci iz kategorije kućanstvo mogu izabrati ili koristiti po automatizmu opskrbu u okviru univerzalne usluge kao javnu uslugu.
- (2) Kupci u okviru univerzalne usluge moraju biti opskrbljeni električnom energijom propisane kvalitete.
- (3) Opskrbu kupaca iz stavka 1. ovoga članka može obavljati jedan opskrbljivač kupaca u okviru univerzalne usluge kojem je Vlada Republike Hrvatske odlukom iz članka 5. stavka 5. ovoga Zakona utvrdila obvezu pružanja javne usluge.
- (4) Opskrbljivač kupaca u okviru univerzalne usluge obavezan je, najkasnije do 30. travnja tekuće godine, izdati godišnje izvješće o radu. Agencija na temelju tog izvješća može, u slučaju potrebe, zahtijevati od opskrbljivača kupaca u okviru univerzalne usluge i ostalih elektroenergetskih subjekata provedbu određenih mjera radi osiguranja načela transparentnosti, objektivnosti i nepristranosti.

(5) Opskrbljivač kupaca u okviru univerzalne usluge obavezan je primijeniti jednake iznose tarifnih stavki za odgovarajuće tarifne modele na čitavom teritoriju Republike Hrvatske te ih na primjeren način javno objaviti, i to najmanje 30 dana prije početka primjene.

(6) Opskrbljivač kupaca u okviru univerzalne usluge dužan je obavijestiti kupce o promjeni tarifnih stavki, i to najmanje 30 dana prije početka primjene, a obavijest kupcima mora sadržavati i informacije o njihovom pravu na raskid ugovora o opskrbi krajnjeg kupca u okviru univerzalne usluge.

(7) Opskrbljivač kupaca u okviru univerzalne usluge dužan je:

1. pružati univerzalnu uslugu opskrbe svim krajnjim kupcima koji imaju pravo na taj način opskrbe i izaberu ili koriste po automatizmu takvu opskrbu,

2. donijeti uvjete opskrbljivača za opskrbu električnom energijom te ih na primjeren način javno objaviti,

3. poduzimati mjere za postizanje sigurne, pouzdane i kvalitetne opskrbe onih krajnjih kupaca koje opskrbljuje u okviru univerzalne usluge.

(8) Opskrbljivač kupaca u okviru univerzalne usluge dužan je pružati uslugu opskrbe električnom energijom propisanu općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom iz članka 59. ovoga Zakona.

(9) Kupac koji ima pravo na opskrbu u okviru univerzalne usluge će u slučaju postupaka iz članka 49. stavka 1. ovoga Zakona po automatizmu prijeći kod opskrbljivača kupaca u okviru univerzalne usluge.

(10) Ugovor o univerzalnoj opskrbi krajnjeg kupca smatra se sklopljenim danom stjecanja uvjeta iz članka 49. stavka 1. ovoga Zakona za korištenje prava na univerzalnu opskrbu.

(11) Operator distribucijskog sustava je dužan dostaviti podatke opskrbljivaču u okviru univerzalne usluge o kupcima koji prelaze u univerzalnu opskrbu u roku od deset dana od dobivanja pisane obavijesti iz članka 53. stavka 6. točke 20. ovoga Zakona.

(12) Opskrbljivač kupaca u okviru univerzalne usluge je dužan dostaviti krajnjem kupcu koji ima pravo na taj način opskrbe i izabere ga ili koristi po automatizmu ugovor o opskrbi krajnjeg kupca u okviru univerzalne usluge u pisanom obliku u roku od 30 dana od dana početka opskrbe.«.

Članak 26.

U članku 49. stavku 1. točka 3. mijenja se i glasi:

»3. ozbiljnom narušavanju uvjeta iz dozvole i njezinu oduzimanju.«.

Članak 27.

U članku 50. stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) Prigovor iz stavka 1. ovoga članka podnosi se u vezi s odbijanjem pružanja univerzalne usluge opskrbe krajnjim kupcima koji imaju pravo na taj način opskrbe, odbijanjem pružanja zajamčene usluge opskrbe krajnjim kupcima koji imaju pravo na taj način opskrbe i primjenom metodologije za određivanje cijene električne energije u okviru zajamčene usluge opskrbe.«.

Članak 28.

U članku 52. stavci 5. do 10. mijenjaju se i glase:

»(5) Na tržištu električne energije uravnoteženja operator prijenosnog sustava kupuje i prodaje električnu energiju od sudionika na tržištu električne energije radi uravnoteženja elektroenergetskog sustava, provodi mjerenje i aktivira ponude za energiju uravnoteženja prema listi ekonomskog prvenstva.

(6) Sudjelovanje na tržištu električne energije uravnoteženja uređuje se ugovorom o pružanju usluge uravnoteženja koji operator prijenosnog sustava sklapa sa sudionicima na tržištu električne energije uravnoteženja, u skladu s pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava.

(7) Operator tržišta električne energije obavlja količinski obračun energije uravnoteženja.

(8) Do uspostave funkcionalnog tržišta električne energije uravnoteženja, cijene električne energije za potrebe uravnoteženja elektroenergetskog sustava obračunavaju se prema metodologiji za određivanje cijena za pružanje usluge uravnoteženja koju donosi Agencija, uz prethodno mišljenje operatora prijenosnog sustava.

(9) Do uspostave tržišta pomoćnih usluga, o čijem otvaranju odlučuje Agencija, samostalno ili na prijedlog operatora prijenosnog sustava, cijene njihovog pružanja određuju se metodologijom za određivanje cijena za pružanje pomoćnih usluga koju donosi operator prijenosnog sustava, uz prethodnu suglasnost Agencije, a operator prijenosnog sustava izvještava Agenciju o sklopljenim ugovorima o pružanju pomoćnih usluga s pružateljima kao i mjesečnom ostvarenju tih ugovora.

(10) Operator tržišta električne energije odgovoran je za organiziranje tržišta električne energije na cijelom području Republike Hrvatske sukladno pravilima organiziranja tržišta električne energije koja donosi uz prethodno mišljenje operatora prijenosnog sustava te uz prethodnu suglasnost Agencije.«.

Iza stavka 11. dodaju se novi stavci od 12. do 17. koji glase:

»(12) Pravilima primjene nadomjesnih krivulja opterećenja koja donosi operator distribucijskog sustava, uz prethodno mišljenje operatora prijenosnog sustava te uz prethodnu suglasnost Agencije, utvrđuju se nadomjesne krivulje opterećenja karakterističnih skupina kupaca te način određivanja dijela ostvarenja opskrbljivača za kupce koji nemaju izmjerenu krivulju opterećenja.

(13) Operator distribucijskog sustava dužan je provesti javnu raspravu sa zainteresiranom javnošću o prijedlogu pravila primjene nadomjesnih krivulja opterećenja u trajanju od najmanje 15 dana.

(14) Operator distribucijskog sustava dužan je javno objaviti pravila primjene nadomjesnih krivulja opterećenja na svojim internetskim stranicama minimalno 15 dana prije stupanja istih na snagu.

(15) Metodologijom za određivanje cijena za obračun električne energije uravnoteženja koju donosi Agencija određuje se način izračuna jediničnih cijena za obračun električne energije uravnoteženja.

(16) Iznimno od odredbi članka 51. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona, za trgovinu električnom energijom koja se vrši isključivo putem burze električne energije opskrbljivač ili trgovac električne energije iz države članice Europske unije i ugovornih strana Energetske zajednice nije dužan od Agencije ishoditi dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti trgovine električnom energijom, ali je dužan postupati sukladno općim propisima kojima se uređuje poslovanje inozemnih trgovačkih društava i inozemnih trgovaca pojedinaca u Republici Hrvatskoj.

(17) Operator prijenosnog sustava izvještava Agenciju o sklopljenim ugovorima o pružanju usluge uravnoteženja sa sudionicima na tržištu električne energije i mjesečnom ostvarenju tih ugovora.«.

Dosadašnji stavci 12. i 13. postaju stavci 18. i 19.

Članak 29.

U članku 53. stavak 6. mijenja se i glasi:

»(6) Operator tržišta električne energije je posebno odgovoran za:

1. organiziranje i razvoj tržišta električne energije, u korist i za dobro sudionika na tržištu električne energije,
2. organiziranje i razvoj burze električne energije u suradnji s operatorom prijenosnog sustava,
3. donošenje, uz prethodno mišljenje operatora prijenosnog sustava i prethodnu suglasnost Agencije, pravila organiziranja tržišta električne energije,
4. evidentiranje ugovora i ugovornih obveza sklopljenih između subjekata na tržištu električne energije,
5. količinski obračun energije uravnoteženja prema podacima koje dostavljaju operator prijenosnog sustava i operator distribucijskog sustava, a vode ih prema registrima u skladu s člankom 30. točkom 15. i člankom 40. točkom 14. ovoga Zakona,
6. izradu dnevnih rasporeda kupoprodaje električne energije unutar i preko granica Republike Hrvatske temeljem ugovornih obveza proizašlih iz kupoprodaje na tržištu električne energije,
7. pravodobnu dostavu dnevnih rasporeda kupoprodaje električne energije iz točke 6. ovoga stavka operatoru prijenosnog sustava,
8. provjeru usklađenosti rasporeda prekogranične kupoprodaje s dodijeljenim prekograničnim prijenosnim kapacitetima,
9. vođenje evidencije o opskrbljivačima i kupcima te njihovim međusobnim obvezama,
10. vođenje evidencije sudionika na tržištu električne energije,
11. izdavanje jamstva podrijetla električne energije te za uspostavu i vođenje registra jamstva podrijetla električne energije u Republici Hrvatskoj,
12. donošenje, uz prethodnu suglasnost Agencije, pravila o korištenju registra jamstava podrijetla električne energije,
13. sklapanje ugovora o kupoprodaji obveznog udjela električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije sa svim opskrbljivačima, uključujući i opskrbljivače pod obvezom javne usluge,
14. prikupljanje naknade za poticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije od svih opskrbljivača, uključujući i opskrbljivače pod obvezom javne usluge,
15. sklapanje ugovora s povlaštenim proizvođačima koji imaju pravo na poticajnu cijenu,
16. analizu organiziranja tržišta električne energije i predlaganje mjera za njegovo unapređenje,
17. dostavu pisane obavijesti zajamčenom opskrbljivaču, opskrbljivaču u okviru univerzalne usluge i operatorima prijenosne i distribucijske mreže o problematičnom opskrbljivaču iz članka 49. stavka 1. ovoga Zakona,
18. objavu, na primjeren način, informacija potrebnih za nesmetano organiziranje tržišta električne energije i obavljanje elektroenergetskih djelatnosti te
19. davanje mišljenja operatoru prijenosnog sustava na pravila o dodjeli i korištenju prekograničnih prijenosnih kapaciteta.«.

Stavak 8. mijenja se i glasi:

»(8) Operator tržišta električne energije ne smije trgovati električnom energijom, osim za reguliranu kupnju i prodaju električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije čija se proizvodnja potiče.«.

Stavak 9. briše se.

Članak 30.

U članku 55. stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) Pravilima organiziranja tržišta električne energije osobito se utvrđuju:

1. model tržišta električne energije,
2. postupci, načela i standardi za organiziranje i rad tržišta električne energije u skladu s primijenjenim modelom tržišta električne energije,
3. način identifikacije i registracije sudionika na tržištu električne energije,
4. vrste ugovora koji se sklapaju na tržištu električne energije,
5. proizvodi za trgovanje na tržištu električne energije,
6. standardi i postupci za evidentiranje transakcija na tržištu električne energije,
7. standardi i postupci vezani za problematičnog opskrbljivača na tržištu električne energije,
8. standardi i postupci za uspostavu i vođenje baze podataka za potrebe tržišta električne energije,
9. standardi i postupci za prijavu, izradu, provjeru i promjenu dnevnih rasporeda kupoprodaje električne energije,
10. pravila i postupak razmjene mjernih podataka korisnika mreže,
11. ostala pitanja potrebna za organiziranje i rad tržišta električne energije.«.

Iza stavka 3. dodaju se stavci 4. i 5. koji glase:

»(4) Operator tržišta električne energije dužan je provesti javnu raspravu sa zainteresiranom javnošću o prijedlogu pravila organiziranja tržišta električne energije u trajanju od najmanje 15 dana.

(5) Operator tržišta električne energije dužan je javno objaviti pravila organiziranja tržišta električne energije na svojim internetskim stranicama minimalno 15 dana prije stupanja istih na snagu.«.

Članak 31.

Iza članka 55. dodaju se članci 55.a i 55.b koji glase:

»Članak 55.a

(1) Kada Burza obavlja poslove kliringa zaključenih kupoprodajnih transakcija, Burza za potrebe realizacije kupnje i prodaje električne energije putem Burze otvara jedan ili više posebnih poslovnih računa.

(2) Financijski instrumenti i novčana sredstva na posebnim poslovnim računima Burze koja je predmetne račune otvorila u svrhu deponiranja novca koji Burza primi od strane pojedinog člana Burze radi osiguranja plaćanja električne energije koju član Burze kupuje sudjelovanjem na Burzi, u svrhu naplate iznosa za električnu energiju koju je član Burze kupio sudjelovanjem na Burzi, a koji iznos Burza koristi da bi platila električnu

energiju koju član Burze prodaje sudjelovanjem na Burzi, u svrhu plaćanja iznosa za električnu energiju koju je član Burze prodao sudjelovanjem na Burzi, ne ulaze u likvidacijsku, predstečajnu ili stečajnu masu Burze i člana Burze niti mogu biti predmetom ovrhe ili bilo kakvog zahtjeva trećih osoba temeljem potraživanja takvih trećih osoba prema Burzi i/ili prema članu Burze.

(3) Uzajamni odnosi člana Burze i Burze u pogledu prava i obveza Burze na sredstvima koja se nalaze na takvim posebnim poslovnim računima Burze uređuju se odgovarajućim ugovorom između Burze i člana Burze.

Članak 55.b

Kada se steknu uvjeti za prijebor uzajamnih potraživanja između jednog ili više članova Burze i Burze u okviru obavljanja kliringa burzovnih poslova, u predstečajnom postupku i stečajnom postupku se protiv bilo kojeg od tih članova Burze i/ili Burze ne primjenjuju odredbe koje uređuju predstečajni postupak i stečajni postupak o nedozvoljenosti prijebora potraživanja te zabrani prijebora potraživanja predstečajnog ili stečajnog dužnika.«.

Članak 32.

U članku 56. stavak 3. mijenja se i glasi:

»(3) Operator prijenosnog sustava, operator distribucijskog sustava, operator tržišta električne energije i burza električne energije su posebni sudionici s obzirom na obvezu kupnje električne energije za pokriće gubitaka u prijenosnoj i distribucijskoj mreži, na kupnju i prodaju energije uravnoteženja, kupnju i prodaju električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije te na trgovanje na burzi električne energije, a čije se posebitosti detaljnije uređuju podzakonskim aktima donesenim na temelju ovoga Zakona i posebnog propisa kojim se uređuje područje obnovljivih izvora energije.«.

Članak 33.

U članku 59. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Agencija donosi opće uvjete za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom.«.

Članak 34.

U članku 61. stavku 5. riječi: »po reguliranim uvjetima« brišu se.

Stavak 7. mijenja se i glasi:

»(7) Krajnji kupci mogu se udruživati radi zajedničkog nastupa prema opskrbljivaču koji nije u obvezi javne usluge, u cilju osiguravanja mjera zaštite krajnjih kupaca, transparentnosti i poboljšanja ugovornih uvjeta, općih informacija i mehanizama u rješavanju sporova.«.

Stavak 12. mijenja se i glasi:

»(12) Krajnji kupac je obvezan koristiti električnu energiju pod uvjetima, na način i za namjene utvrđene ovim Zakonom, zakonom kojim se uređuje energetska sektor, općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom, uvjetima opskrbljivača, mrežnim pravilima prijenosnog sustava, mrežnim pravilima distribucijskog sustava i drugim propisima te ugovorima o korištenju prijenosne ili prijenosne i distribucijske mreže i ugovorom o opskrbi.«.

Članak 35.

U članku 62. stavak 6. mijenja se i glasi:

»(6) Odredbe ugovora o opskrbi krajnjeg kupca moraju biti poštene te na jasan, jednostavan i nedvojbena način obuhvatiti prava i obveze opskrbljivača i krajnjih kupca, a svaki opskrbljivač dužan je osigurati da su njegovim krajnjim kupcima uvjeti poznati unaprijed na način da obavijesti o uvjetima ugovora krajnjim kupcima dostavi prije njegovog sklapanja.«.

Članak 36.

U članku 63. stavak 12. mijenja se i glasi:

»(12) Svaki opskrbljivač je dužan poduzimati nužne korake u svrhu zaštite interesa svojih krajnjih kupaca i na efikasan način rješavati prigovore svojih krajnjih kupaca, uključujući i izvansudske nagodbe o čemu jednom godišnje podnosi izvještaj Agenciji.«.

Članak 37.

Naslov iznad članka 64. mijenja se i glasi: »*Privremena obustava isporuke električne energije*«.

Članak 64. mijenja se i glasi:

(1) Prema ugovoru o opskrbi krajnjeg kupca svaki opskrbljivač može zahtijevati od operatora prijenosnog sustava ili operatora distribucijskog sustava obustavu isporuke krajnjem kupcu zbog neispunjenih obveza krajnjeg kupca iz ugovora o opskrbi krajnjeg kupca, izuzev kupaca pod posebnom zaštitom sukladno zakonu kojim se uređuje energetska sektor.

(2) U razdoblju obustave isporuke iz stavka 1. ovoga članka krajnji kupac ima obveze koje se odnose na korištenje mreže.

(3) Operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava obavezan je, na temelju podnesenog zahtjeva opskrbljivača i ako se ne radi o kupcu pod posebnom zaštitom sukladno zakonu kojim se uređuje energetska sektor, privremeno obustaviti isporuku električne energije pri čemu ista ne može započeti u petak, subotu ili nedjelju, na državni praznik ili dan prije praznika.

(4) Operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava može kao krajnju mjeru privremeno obustaviti isporuku električne energije krajnjem kupcu zbog neplaćanja dijela cijene koji se odnosi na naknadu za korištenje mreže.

(5) Kada korisnik mreže koristi mrežu suprotno odredbama općih uvjeta za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom i/ili mrežnih pravila distribucijskog sustava, i/ili mrežnih pravila prijenosnog sustava, i/ili ugovora o korištenju mreže, operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava na čiju su mrežu priključeni objekti, postrojenja, uređaji ili instalacije korisnika mreže može nakon prethodne opomene kao krajnju mjeru korisniku mreže privremeno obustaviti isporuku električne energije.«.

Članak 38.

U članku 65. stavak 3. mijenja se i glasi:

»(3) Nadležno tijelo za socijalnu skrb pojedinačnim aktom kojim utvrđuje status ugroženog kupca odredit će razinu socijalne potpore ugroženom kupcu, odnosno vrstu i opseg prava koja pripadaju s obzirom na utvrđeni status te način sudjelovanja u podmirenju troškova socijalnog minimuma potrošnje električne energije.«.

Članak 39.

U članku 67. stavci 2. i 3. mijenjaju se i glase:

»(2) U svom internom računovodstvu elektroenergetski subjekti su dužni posebno i odvojeno voditi poslovne knjige i sastavljati financijska izvješća za svaku od svojih elektroenergetskih djelatnosti prijenosa električne energije, distribucije električne energije i opskrbe električnom energijom pod obvezom javne usluge od ostalih elektroenergetskih djelatnosti i djelatnosti koje nisu elektroenergetske na način kao da tu elektroenergetsku djelatnost obavlja zasebni elektroenergetski subjekt, a radi izbjegavanja pristranosti, međusobnog subvencioniranja i narušavanja tržišnog natjecanja, a prihod od vlasništva nad prijenosnom ili distribucijskom mrežom mora se iskazati posebno u poslovnim knjigama i financijskim izvješćima.

(3) Elektroenergetski subjekti iz stavka 2. ovoga članka dužni su, bez obzira na to jesu li nositelji vlasništva nad prijenosnom ili distribucijskom mrežom, odnosno bez obzira na pravni oblik koji takvi elektroenergetski subjekti imaju sukladno odredbama zakona kojim se uređuju trgovačka društva, sastaviti i dati na reviziju godišnja financijska izvješća.«.

Članak 40.

Članak 68. mijenja se i glasi:

»(1) Operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava dužan je korisnicima mreže omogućiti pristup mreži na nepristran način prema načelu reguliranog pristupa treće strane, sukladno općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom, uvjetima priključenja, mrežnim pravilima prijenosnog sustava i mrežnim pravilima distribucijskog sustava te objektivnim i nepristranim cijenama za korištenje mreže.

(2) Operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava dužan je u svrhu utvrđivanja posebnih uvjeta za složeni priključak na mrežu izraditi elaborat optimalnog tehničkog rješenja priključenja, sukladno uvjetima priključenja, mrežnim pravilima prijenosnog sustava ili mrežnim pravilima distribucijskog sustava i pravilima o priključenju operatora prijenosnog sustava, ili pravilima o priključenju operatora distribucijskog sustava, metodologiji utvrđivanja naknade za priključenje na mrežu i za povećanje priključne snage, osim u slučaju priključka koji je jednostavna građevina sukladno propisima o prostornom uređenju i gradnji za koji je nužno riješiti imovinskopravne odnose s trećim stranama.

(3) Elaborat optimalnog tehničkog rješenja priključenja iz stavka 2. ovoga članka plaća nositelj projekta, odnosno investitor građevine, sukladno pravilima o priključenju operatora prijenosnog sustava ili operatora distribucijskog sustava i metodologiji utvrđivanja naknade za priključenje na mrežu i za povećanje priključne snage.

(4) Operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava je investitor i nadležan je za izgradnju priključaka na mrežu i stvaranje tehničkih uvjeta u prijenosnoj ili distribucijskoj mreži, sukladno uvjetima priključenja, mrežnim pravilima prijenosnog sustava ili mrežnim pravilima distribucijskog sustava i pravilima o priključenju operatora prijenosnog sustava ili pravilima o priključenju operatora distribucijskog sustava i metodologiji utvrđivanja naknade za priključenje na mrežu i za povećanje priključne snage.

(5) Na složenom priključku priključne pridjeljive poslove može izvoditi i ovlaštenu izvođač.

(6) Podaci o mogućnostima korištenja prijenosne, odnosno distribucijske mreže su javni i aktualiziraju se jedanput godišnje te javno objavljuju na primjeren način.

(7) Operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava može odbiti ili ograničiti pristup mreži zbog ograničenih tehničkih ili pogonskih mogućnosti sustava, zbog radova na održavanju i izgradnji sustava ili zbog ugrožavanja života ljudi ili imovine.

(8) Po odbijanju ili ograničavanju pristupa mreži iz stavka 7. ovoga članka korisnicima mreže kojima je odbijen ili ograničen pristup moraju se priopćiti razlozi i razdoblje odbijanja pristupa te aktivnosti u cilju otklanjanja navedenih razloga, potkrijepljeni pisanim dokazima koji su utemeljeni na objektivnim, nepristranim, tehnički i

ekonomski opravdanim kriterijima.

(9) Operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava dužan je odbiti pristup mreži novom korisniku mreže ili povećanje priključne snage postojećem korisniku mreže ako ne ispunjava tehničke uvjete priključenja propisane mrežnim pravilima operatora sustava.

(10) Korisnik mreže kojem je odbijen ili ograničen pristup mreži ili je nezadovoljan uvjetima pristupa može izjaviti žalbu Agenciji.

(11) Protiv odluke Agencije nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor, što ne odgađa izvršenje odluke. Postupak pred upravnim sudom je hitan.«.

Članak 41.

Iza članka 68. dodaju se članci 68.a i 68.b koji glase:

»Članak 68.a

Operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava nije obvezan postupati sukladno odredbama Zakona o javnoj nabavi prilikom nabave roba, radova i usluga koji se odnose na izgradnju priključaka na mrežu i stvaranje tehničkih uvjeta u mreži, koji se financiraju iz naknade za priključenje, sukladno metodologiji utvrđivanja naknade za priključenje na mrežu i za povećanje priključne snage.

Članak 68.b

(1) Operator prijenosnog sustava i operator distribucijskog sustava dužni su, uz prethodno odobrenje Agencije, donijeti pravila o priključenju na prijenosnu mrežu, odnosno pravila o priključenju na distribucijsku mrežu, kojima se osobito utvrđuje:

- izrada elaborata optimalnog tehničkog rješenja priključenja na mrežu,
- izdavanje posebnih uvjeta priključenja na mrežu,
- izdavanje elektroenergetske suglasnosti,
- način i uvjeti za nabavu roba, usluga i radova za izgradnju priključka i stvaranje tehničkih uvjeta u mreži,
- uvjeti za ovlaštenog izvođača pridojelenih poslova,
- postupak priključenja,
- postupak promjene na priključku,
- postupak rješavanja žalbi,
- obrasci dokumenata i ugovora,
- upute sudionicima u postupku priključenja i promjena na priključku.

(2) Pravila iz stavka 1. ovoga članka operator prijenosnog sustava i operator distribucijskog sustava moraju objaviti na svojim internetskim stranicama.«.

Članak 42.

Članak 71. mijenja se i glasi:

»(1) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona provodi Ministarstvo.

(2) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona provode nadležni inspektori Ministarstva gospodarstva i drugi inspektori iz područja zaštite okoliša i prirode i područja graditeljstva i prostornog uređenja te područja ministarstva financija.

(3) Ako nadležni inspektor pri obavljanju inspekcijskog nadzora utvrdi da gospodarski subjekt ne obavlja energetske djelatnosti u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega, osim ovlaštenja sukladno općim propisima, ima ovlaštenje rješenjem:

1. narediti otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i nedostataka, uz određivanje roka za njihovo otklanjanje,

2. zabraniti obavljanje energetske djelatnosti ako nije pribavljena dozvola za obavljanje pojedine energetske djelatnosti sukladno odredbama ovoga Zakona,

3. narediti obustavu daljnje gradnje ili korištenja proizvodnog postrojenja, odnosno obustavu opskrbe energijom ili korištenje energije, ako se oprema za proizvodno postrojenje ne proizvodi, a takva postrojenja ne koriste, ne grade ili ne održavaju sukladno odobrenoj ili potvrđenoj dokumentaciji prema posebnim tehničkim ili drugim propisima te ako zbog toga postoji neposredna opasnost za stabilnost i sigurnost proizvodnih postrojenja, zdravlje ili život ljudi ili sigurnost prometa ili susjednih građevina.

(4) Pri provedbi inspekcijskog nadzora iz stavka 2. ovog Zakona tržišni inspektori Ministarstva gospodarstva provode nadzor pravilnosti obračuna i naplate električne energije sukladno ovlastima danim ovim Zakonom i posebnim propisom kojim se uređuje zaštita potrošača.

(5) Nadležne inspekcijske službe za tlačnu opremu dužne su obavljati u okviru kontrole tlačne opreme, unutar elektroenergetskim objektima, obaviti kontrolu stručnog upravljanja, rukovanja i održavanja tlačnih dijelova opreme, kontrolu radnika koji obavljaju određene poslove upravljanja i rukovanja tlačnim dijelovima opreme i imaju li položene pripadajuće stručne ispite sukladno zakonodavstvu iz područja energije.

(6) Nadležne inspekcijske službe za elektroenergetiku dužni su obavljati u okviru kontrole elektroenergetske opreme obaviti kontrolu stručnog upravljanja, rukovanja i održavanja elektroenergetskom opremom, kontrolu radnika koji obavljaju određene poslove upravljanja i rukovanja elektroenergetskom opremom i imaju li položene pripadajuće stručne ispite sukladno zakonodavstvu iz područja energije.«.

Članak 43.

U članku 72. stavku 1. točka 10. mijenja se i glasi:

»10. uvjete, jedinične cijene i naknade za priključenje na prijenosnu i distribucijsku mrežu novih korisnika mreže,«.

U stavku 5. iza riječi: »Agencija će« dodaju se riječi: »poduzeti jednu ili više sljedećih radnji:«.

Članak 44.

Iza članka 74. dodaje se članak 74.a koji glasi:

»Članak 74.a

»(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 50.000,000 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba, odnosno fizička osoba koja je elektroenergetski subjekt ako:

– ne objavi povlaštene informacije u skladu s člankom 4. Uredbe (EZ) broj 1227/2011,

- Agenciji za suradnju energetske regulatora ne dostavi evidenciju transakcija na veleprodajnom tržištu u skladu sa člankom 8. stavkom 1. Uredbe (EZ) broj 1227/2011,
- prije provođenja transakcija na veleprodajnom tržištu energije, uključujući naloge za trgovanje, ne dostavi evidencije transakcija, o kojima treba izvijestiti Agenciju za suradnju energetske regulatora u skladu sa člankom 8. stavkom 1. Uredbe (EZ) broj 1227/2011,
- ne prijavi Agenciji u skladu sa člankom 9. Uredbe (EZ) br. 1227/2011 ili bez odlaganja ne obavijesti Agenciju o izmjenama do kojih je došlo u pogledu informacija dostavljenih za prijavu (članak 9. Uredbe (EZ) broj 1227/2011).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka pravna osoba, odnosno pravna osoba koja je elektroenergetski subjekt.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka odgovorna osoba u fizičkoj, odnosno pravnoj osobi te u elektroenergetskom subjektu.

(4) Uz novčanu kaznu za prekršaj može se elektroenergetskom subjektu iz stavaka 1. i 2. ovoga članka koji je počinio dva ili više prekršaja ili u roku od godine dana dva ili više puta ponovi prekršaje iz stavka 1. ovoga članka izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju do godinu dana, a odgovornoj osobi u elektroenergetskom subjektu može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja istih poslova u trajanju do godinu dana.«.

Članak 45.

Naslov iznad članka 75. mijenja se i glasi: »*Optužni prijedlog*«.

U članku 75. stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) Agencija može predložiti pokretanje prekršajnog postupka iz stavka 1. ovoga članka za prekršaje propisane člancima 73., 74. i 74.a ovoga Zakona.«.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 46.

(1) U slučaju izvanredne situacije operator prijenosnog sustava i/ili operator distribucijskog sustava dužan je postupiti sukladno mjerama koje propisuje Vlada Republike Hrvatske na temelju Zakona o energiji, a kojim se uređuje slučaj poremećaja na domaćem tržištu zbog neočekivanog ili neprekidnog manjka energije, neposredne ugroženosti, neovisnosti i jedinstvenosti države te velikih prirodnih nepogoda ili tehnoloških katastrofa (krizne situacije).

(2) Vlada Republike Hrvatske će uredbom osim mjera određenih u Zakonu o energiji odrediti i sljedeće mjere vezane uz elektroenergetski sektor:

1. priključenje građevina koje služe privremenom zbrinjavanju ljudi,
2. ponovno uključenje pogođenih postrojenja i instalacija korisnika mreže,
3. električnu energiju i naknadu za korištenje mreže,
4. korištenje privremenih izvora za napajanje električnom energijom (agregati),
5. pružanje pomoći drugim operatorima prijenosnog sustava i/ili operatorima distribucijskog sustava,

Članak 47.

- (1) Jedinstveni račun iz članka 23. ovoga Zakona primjenjuje se najkasnije od 31. prosinca 2016.
- (2) Elektroenergetski subjekt koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona obavlja djelatnost opskrbljivač kupaca u okviru univerzalne usluge dužan je izdvojiti opskrbu električnom energijom na temelju koja se obavlja kao javna usluga kroz statusnu promjenu podjele društva odvajanjem najkasnije do 31. prosinca 2016.
- (3) Operator prijenosnog sustava i operator distribucijskog sustava dužni su za postojeće priključke, koji su izgrađeni prije stupanja na snagu ovoga Zakona, a koji odgovaraju karakteristikama složenog priključka sukladno odredbama ovoga Zakona, dostaviti Agenciji radi davanja suglasnosti prijedlog kriterija i načina rješavanja preuzimanja priključaka u roku od dvanaest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 48.

- (1) Stupanjem na snagu ovoga Zakona operator prijenosnog sustava ne može primjenjivati Kriterije za uvrštenje projekata vjetroelektrana na listu za priključenje na elektroenergetsku mrežu od 20. veljače 2012. i Postupovnik izdavanja prethodne elektroenergetske suglasnosti za vjetroelektrane te opće uvjete ugovora o priključenju vjetroelektrana na elektroenergetsku mrežu.
- (2) Operator prijenosnog sustava dužan je sukladno stavku 1. ovoga članka sklopiti aneks postojećih ugovora o priključenju s fizičkim ili pravnim osobama koje su prije stupanja na snagu ovoga Zakona sklopile ugovor o otkupu električne energije s operatorom tržišta u roku od trideset dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (3) Operator prijenosnog sustava dužan je u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona sklopiti ugovor o priključenju s fizičkim ili pravnim osobama koje su prije stupanja na snagu ovoga Zakona sklopile ugovor o otkupu električne energije s operatorom tržišta.
- (4) Vlada Republike Hrvatske će propis iz članka 46. stavka 2. ovoga Zakona donijeti u roku od dvanaest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 49.

- (1) Danom stupanja na snagu zakona kojime se uređuje područje obnovljivih izvora energije prestaju važiti odredbe članka 5. stavka 10., članka 11. stavaka 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9. i 11., članka 39. točke 12. i članka 73. stavka 1. točke 3. i 23. Zakona o tržištu električne energije (»Narodne novine«, br. 22/13. i 95/15.).
- (2) Danom stupanja na snagu zakona kojime se uređuje područje obnovljivih izvora energije prestaje važiti i odredba članka 14. ovoga Zakona u dijelu kojim se mijenja članak 29. točka 10., članak 23. ovoga Zakona u dijelu kojim se mijenja članak 46. stavak 18. i članak 29. ovoga Zakona u dijelu kojim se mijenja članak 53. stavak 6. točke 13., 14. i 15.

Članak 50.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Uredba o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu električne energije (»Narodne novine«, br. 95/15.).

Članak 51.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-03/15-01/135

Zagreb, 18. rujna 2015.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik

Hrvatskoga sabora

Josip Leko, v. r.